

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
May 12, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, GEGUŽĖ - MAY 12, 1994

Nr. 92

Žinios iš Lietuvos - Elta

LDDP išsigando referendumų

Vilnius, gegužės 11 d. (Elta) — LDDP frakcijos Seime pirmininkas Justinas Karosas apkalbino opoziciją „beatodairišku politinio revanšo siekimu. Kaip būdą tam dabar ji pasirinko pirmalaikių Seimo rinkimų idėją“, teigė Karosas.

Justinas Karosas spaudos konferencijoje citavo LDDP pirmininko Adolfo Šleževičiaus pareiškimą, pavadintą „Dabar svarbiausia — stabilumas valstybėje“. Ministras pirmininkas ir partijos vadas Šleževičius rašė, kad „dabartinėje Lietuvos valstybės trapios stabilumo situacijoje Tautininkų Sąjungos ir Demokratų Partijos iškelta pirmalaikių Seimo rinkimų idėja iš esmės yra padiktuota siaurų partinių ambicijų, o ne valstybės ir tautos interesų. Pirmalaikiai Seimo rinkimai — vėl nauja politinė ir dvasinė sumaištis, vėl bereikalingos biudžeto išlaidos bei žmonių energijos švaistymas“. Jeigu valstybės problema spresime referendumais, pagimdysime naują chaoso bangą“, teigė Justinas Karosas, „o valstybę paversime revanšų siekiančiu kraštu“.

Tėvynės Sąjunga (Lietuvos Konservatoriai), atsisakė dalyvauti organizuojant referendumą dėl pirmalaikių Seimų rinkimų, tačiau siekia referendumu kelių priimtų Konstitucinių įstatymų dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų vertės atstatymo bei teisėtavos pažeidimų. LDDP frakcijos pirmininko nuomone, ši partija turi tokius pačius tikslus — kad pirmą laiką būtų renkamas Seimas. „Jeigu referendum būtų priimta konservatorių siūlomam įstatymo projektui, dabartinė valdžia turėtų pasitraukti. Tokiu atveju neišvengiami ir pirmalaikiai Seimo rinkimai“, sakė Justinas Karosas.

Tačiau Justinas Karosas pranašavo abiejų referendumų, jeigu jie būtų surengti, nesėkmę. „Jų rezultatai, sakė jis, mažai kuo skiriasi nuo dabartinio Seimo rinkimų rezultatų. LDDP atstovų Seime nuomone, Lietuvai labiausiai šiuo metu reikalinga ekonominis stabilumas, gali garantuoti tik stabilus vyriausybės esant pakankamai stabiliai politinei padėčiai“.

Konservatoriai ipusėjo parašų rinkimui

Per pirmąsias dvi savaites Tėvynės Sąjungos aktyvistai surinko daugiau kaip 100,000 parašų referendumui surengti. Referendume siūloma priimti konstitucinį įstatymą dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių ir akcijų vertės atstatymo bei teisėtavos pažeidimų. Apie tai spaudos konferencijoje pranešė Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdybos pirmininkas Gediminas Vagnorius.

Parašai pradėti rinkti balandžio 21 dieną. Referendumui paskelbti reikia surinkti 300,000 rinkimų teisę turinčių Lietuvos piliečių parašų. Parašų rinkimas pastarosios dienos paspartėjo. Gediminas Vagnorius spėja, kad šiuo metu turėtų būti apie pusę reikalingo skaičiaus.

„Siūlydami referendumui įstatymo projektą, mes nesiekiame nuversti dabartinės valdžios“, pabrėžė Gediminas Vagnorius. „Mes tiksliai norime sustabdyti kasdien vis sparčiau žmonių skurdinimą ir atstatyti pilietinę tvarką“. Pasak jo, niekas nesiruošia atimti teisės nuosavybės, norima užkirsti kelią neteisėtam privatizavimui, kad valstybės turtą valdančioji partija ir jos valdžios institucijos iš esmės veltui perduoda savosioms žmonių grupėms. „Mes norime padaryti galą šiam valstybiniam reketui“, pabrėžė jis.

Gedimino Vagnoriaus nuomone, dabartinė valdžia dar bent metus turi galimybių išsilaikyti. Jos valdymo laikotarpį galėtų pratęsti Seimas, savo valia priėmęs Konservatorių siūlomą įstatymą. Gediminas Vagnorius neatmetė kompromiso galimybių, jeigu LDDP būtų pasiryžusi priimti pagrindines Konservatorių siūlomą įstatymo nuostatas. Tačiau praktika rodo, kad LDDP duotų pažadų nesilaiko, pasakė jis.

Lietuva puoselėja ryšius su Graikija

Ministras pirmininkas Adolfo Šleževičius trečiadienį priėmė Graikijos ambasadorių Lietuvoje Emmanuel Kalpakakis, reziduojantį Stokholme. Šleževičius pasakė, kad Lietuva siekia Graikijos palankumo savo ketinimui integruotis į Europos Sąjungos ekonomines ir gynybines struktūras. Nuo sausio pradžios Graikija rotacijos tvarka šešis mėnesius pirmininkauja Europos Sąjungoje, o tai, premjero nuomone, suteikia galimybę daryti didesnę įtaką ES veiklai.

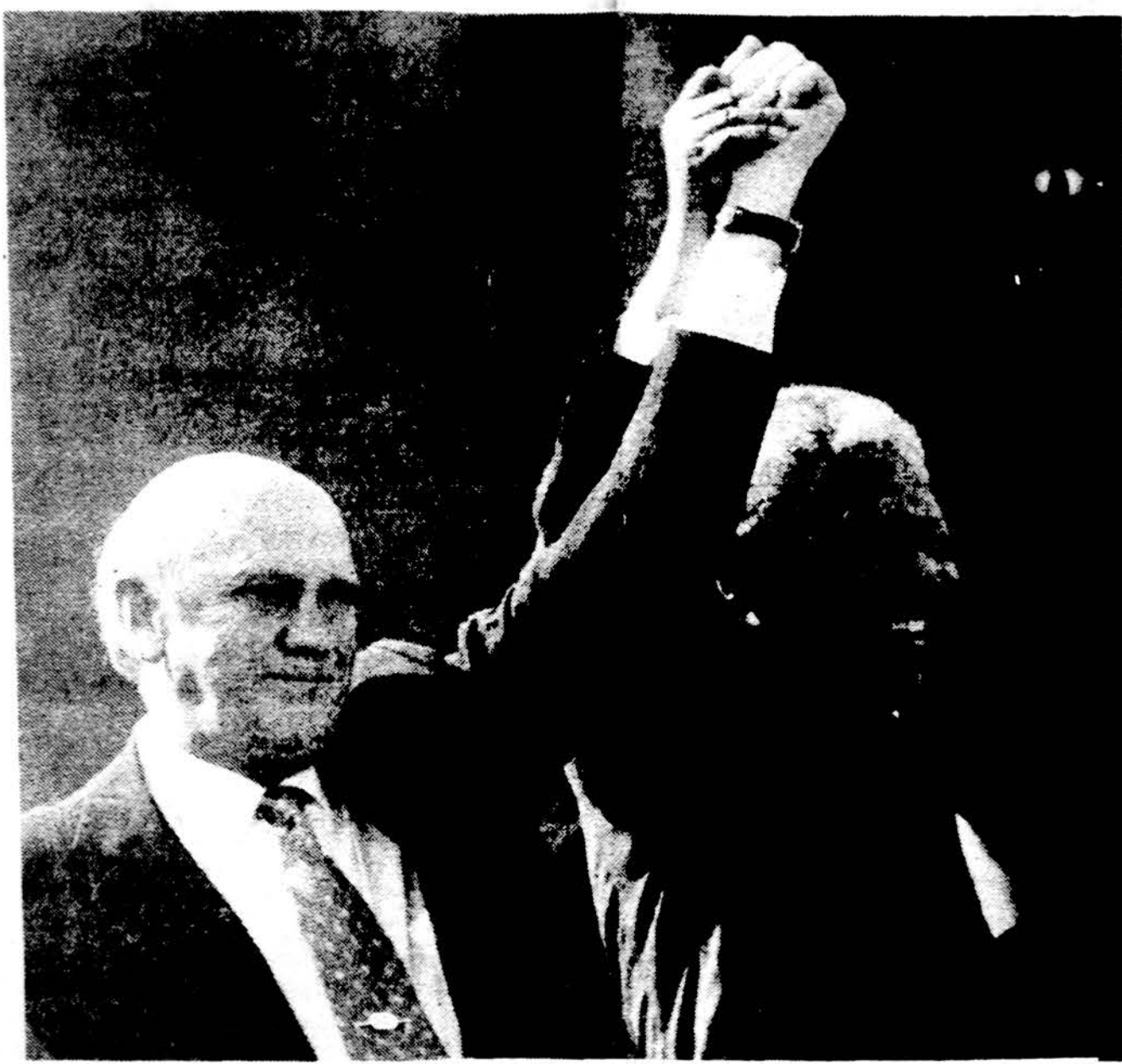
Graikija, pasakė premjeras, prisidėjo prie to, kad šiomis dienomis Lietuva kartu su kitomis Baltijos valstybėmis taptų asocijuotomis Vakarų Europos Sąjungos partnerėmis.

Visos partijos iš esmės pritaria Lietuvos-Lenkijos sutarčiai

Lietuvos Centro Sąjunga, jungianti liberalios ir centristinės krypties politikus bei visuomenės veikėjus, paskutinioji iš politinių partijų pareiškė pritaranti Lietuvos ir Lenkijos sutarčiai bei paragino savo atstovus Seime balsuoti už jos ratifikavimą. Vienas iš šios partijos vadovų Seimo narys Romualdas Ozolas reikalavo, kad būtų priimtas Seimo pareiškimas, įvertinantis 1920 m. neteisėtą Vilniaus ir jo krašto užėmimą.

Dekretą, kuriuo Seimui ratifikuoti pateikiama sutartis, prezidentas pasirašė praėjusį ketvirtadienį. Rytoj Seime prasidės ratifikavimo procedūra. Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas tikisi, kad gegužės pabaigoje sutartis bus patvirtinta.

• JAV ambasadorius Lietuvoje Darryl Johnson, šią savaitę baigęs savo įgaliojimus Lietuvoje, buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu. Apie naujo ambasadoriaus paskyrimą kol kas nežinoma.

Antradienį Pretorijos mieste Pietų Afrikoje prisiekiant prezidentu, Nelson Mandela iškėlė ranką kartu su vienu iš dviejų viceprezidentų naujojo „vienybės vyriausybės“ F.W. de Klerk. Inauguracijoje dalyvavo 45 valstybių vadai bei aukšti pareigūnai, jų tarpe JAV viceprezidentas Al Gore vadovaujama JAV delegacija, kurioje buvo prezidentienė Hillary Clinton, Anglijos karalienės vyresnysis princas Philip ir Jungtinių Tautų generalinis sekretorius Boutros-Ghali. Įvairiose kalbose Mandela ragino, kad dabar visi šalies gyventojai turės išmokti abu šalies himnus: iki šiol oficialųjį Afrikaans himną ir juodųjų išlaisvinimo giesmę „Telamaina Dievas Afriką“.

Lietuva gali atsisakyti teisės stoti į NATO

Vilnius, gegužės 9 d. — Krikščionių Demokratų partija pirmadienį paskelbė pareiškimą, kuriame išsprendžia Seimą neratifikuoti laiko šiuo metu ir neleistina klaida, nepriimtina Lietuvos suverenų teisę apriboti „mu“ ir reikalauja prezidento ir užsienio reikalų ministro Povilo Katiliaus suvienyti šis pagal NVS standartus suformuluotus straipsnius buvo priimtas Lietuvos sutartyse su dviem NVS šalimis“.

Pareiškimu nurodyta, kad 1993 m. lapkričio 7 d. pasirašytose sutartyse ir su Kazachstanu, ir su Ukraina, kurios dabar yra Seime svarstomos ratifikavimui, yra šie formuluočiai: „Aukštosios Susitariančios Šalys išsprendžia nestoti ir nedalyvauti organizacijose, karinėse sąjungose (blokuose), kurių veikla nukreipta prieš vieną iš Aukštųjų Susitariančių Šalių“.

Lietuvai pasirašius ir jos Seimui ratifikavus sutartis, kuriose yra tokia formulė, kaip rašoma Krikščionių Demokratų partijos pareiškimu, „dabartinė Rusijos karinė politika įgyvendinama: pirma — stiprinant nepriklausomų Valstybių Sandraugos (NVS) šalių gynybinę integraciją, antra — trukdant Vidurio Europos valstybėms, įskaitant ir Lietuvą, integruotis į Europos kolektyvinės gynybos organizaciją NATO, kuri Rusijos tebevertinama kaip priešiška jos ir jos vadovaujamos NVS interesams“.

„Šiame kontekste Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos valdžia minėtose sutartyse įrašytus išsprendimus nestoti ir neįdaryti karinės organizacijos vertina kaip kliūtį siekiant Lietuvos oficialiai išreikšti ir jos nacionalinio saugumo interesus atitinkančio tikslo — tapti Europos kolektyvinės gynybos organizacijos nare“.

„Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos valdžia tokiu

straipsniu turinčių sutarčių su Kazachstanu Respublika ir Ukraina pasirašymą bei siūlymą ratifikuoti laiko šiuo metu ir neleistina klaida, nepriimtina Lietuvos suverenų teisę apriboti „mu“ ir reikalauja prezidento ir užsienio reikalų ministro Povilo Katiliaus suvienyti šis pagal NVS standartus suformuluotus straipsnius buvo priimtas Lietuvos sutartyse su dviem NVS šalimis“.

Pareiškimu taip pat atkreipia dėmesį į tai, „kad abiejose sutartyse taip pat yra pavojingas vienodas išsprendimas neleistina klaida, nepriimtina Lietuvos suverenų teisę apriboti „mu“ ir reikalauja prezidento ir užsienio reikalų ministro Povilo Katiliaus suvienyti šis pagal NVS standartus suformuluotus straipsnius buvo priimtas Lietuvos sutartyse su dviem NVS šalimis“.

Pareiškimu taip pat atkreipia dėmesį į tai, „kad abiejose sutartyse taip pat yra pavojingas vienodas išsprendimas neleistina klaida, nepriimtina Lietuvos suverenų teisę apriboti „mu“ ir reikalauja prezidento ir užsienio reikalų ministro Povilo Katiliaus suvienyti šis pagal NVS standartus suformuluotus straipsnius buvo priimtas Lietuvos sutartyse su dviem NVS šalimis“.

Reikalauja parduoti valstybinį turtą indėliams kompensuoti

Vilnius, gegužės 5 d. (AGEP) — Seimo LDDP frakcijos narys Julius Veselka teigia, kad Lietuvos valdžia turi galimybių ir privalo kompensuoti šalies gyventojams indėlius, turėtus iki 1991 m. vasario 24 dienos.

Ketvirtadienį spaudos konferencijoje buvęs ekonomikos ministras pažymėjo, kad yra net keli indėlių atstatymo variantai — nuo liberalesnių iki pakankamai griežtų. Pasak Julius Veselkos, indėliams kompensuoti turi būti panaudotos lėšos, gautos pardavus valstybinį turtą. Tačiau tą turtą turi pirkti ir užsienio pirkėjai, kitaip nebus gauta pakankamai lėšų.

Buvusio ministro nuomone,

su Kazachstanu daroma įsipareigojimo suteikti lygias teises visiems Lietuvoje gyvenantiems asmenims. Jie reikią susirūpinimą, kad „sutarties su Kazachstanu ketvirtajame straipsnyje yra NVS standartus atitinkantis išsprendimas nepriklausomai nuo bet kokių skirtumų, taigi ir nuo pilietybės, ryšidamiesi sukurti naują santvarką, pagrįstą teisingumu visiems žmonėms“. Po jo kalbos Pietų Afrikos Anglikonų bažnyčios vadas vysk. Desmond Tutu prisiekė prie mikrofono džiaugsmingai suriko: „Šiandien esame laisvi!“

Pagaliam, rašoma pareiškimu, „belieka tik stebėtis, kad Lietuvos ir Ukrainos šios sutarties preambulėje 1921 m. vasario mėn. 14 dieną Lietuvos pasiuntinio Maskvoje pasirašyta su vadinamaisiais Ukrainos SSR atstovais sutartis vertinama kaip turinti istorinę reikšmę“.

Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdžia baigia pirmininko Povilo Katiliaus pasirašytą pareiškimą, pabrėždami, kad „griežtai prieštarauja Respublikos prezidento pasirašytų sutarčių ratifikavimui bei išlygų dėl sutarties su Kazachstanu Respublika antrojo straipsnio ir sutarties su Ukraina trečiojo straipsnio“.

užsienio investitoriams reikėtų parduoti turto maždaug už 800 milijonus dolerių. „Tačiau viskas daroma, kad investicijos aplenktų Lietuvą, teigė J. Veselka. Jis ypač kritikavo „bandymus su lazda išvysti“ Phillip Morris įmonę bei kreditų paieškas Lietuvos Telekomui vystyti, užuot pasekus Latvijos ir Estijos pavyzdžiu ir pardavus Telekomo akcijas. Julius Veselka teigiamai įvertino konservatorių referendumui siūlomą įstatymo projektą dėl indėlių kompensavimo ir neteisėtus privatizacijos. Jo nuomone, nors ne viskas projekte yra remtina, tačiau galima tikėtis, kad tokia iniciatyva išjūds Lietuvos valdžią. Julius

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Pietų Afrikos parlamentas išrinko Mandelą prezidentu

Cape Town, Pietų Afrika, gegužės 9 d. (NYT) — Pirmadienį pirmą kartą susirinko Pietų Afrikos naujasis, daugiarasis parlamentas ir pirmuoju savo veiksmu vienbalsiai išrinko Nelson Mandelą pirmuoju Pietų Afrikos Respublikos juodojo prezidentu.

Išrinkus jį prezidentu, Mandela sėdėjo ir nepaprastai rimta mina stebėjo parlamento narius necharakteringai linksmus, triukšmingus džiūgavimus.

Po valandos su puse išėjęs į Cape Town miesto rotušės balkoną, daugiau, kaip trečdalį gyvenimo išbuvęs šios valstybės politiniu kaliniu, naujasis prezidentas Nelson Mandela išdėstė savo viziją kraštui: „Ant stalo padedame naują konstitucinę santvarką Pietų Afrikai — ne kaip nugalėtojai, duodantys įsakymus nugalėtiems“, tarė Mandela. „Kalbamės, kaip to paties krašto piliečiai, norėdami užgydyti praeities žaizdas, ryždamiesi sukurti naują santvarką, pagrįstą teisingumu visiems žmonėms“. Po jo kalbos Pietų Afrikos Anglikonų bažnyčios vadas vysk. Desmond Tutu prisiekė prie mikrofono džiaugsmingai suriko: „Šiandien esame laisvi!“

Naujosios parlamente

Nors prez. Mandelos oficialios inauguracijos ceremonijos įvyko antradienį Pretoria mieste, jo įvedybos parlamente įvyko jau pirmadienį Cape Town mieste. Jam įeinant į parlamento salę, barmarškinis, tradiciškai apsirėngęs juoda „imbongi“ — pagyrimų sakytojas — išvardino juo nuopelnus, giedodamas pagyrimų formules.

Pirmojoje parlamento sesijoje į tradicines parlamento kalbėtojų pareigas, kurias visuomet ejo juodu fraku dėvįs baltas vyriškis, buvo išrinkta indė Frene Ginwala, dešimti tradicisku indiškų „sari“ drabužių. Ji — iškalbi advokate, kovotoja už moterų teises, pareiškė pasitenkinimą, kad naujame parlamente iš 400 atstovų yra ir 70 moterų.

Nelson Mandela įėjo į salę, ranką ant pečių uždėjęs iki antradienio dar oficialiai prezidentu esančiam F. W. de Klerk, atėjo į tą vietą, iš kurios parlamente de Klerk vedė vyriausybę kovą panaikinti apartheidą Pietų Afrikoje ir kurioje jis prisiklausė gausybę kalbų, kuriose jis buvo vadinamas savo rasės išdaviku. Naujojo Pietų Afrikos valdžioje F. W. de Klerk bus vienas iš dviejų viceprezidentų.

Parlamentas atspindi gyventojų sudėtį

Naujasis parlamentas beveik tiksliai atspindi Pietų Afrikos gyventojų sudėtį: apie 75% juodųjų, 15% baltųjų ir 10% indų bei maišytų rasių gyventojų. Šis parlamentas neatitiko įprastinių išsilaisvinusių kraštų parlamentams, kur nugalėtojai pakeičia dominavusią grupę, ją visiškai išstumdami.

Veselka tikisi, kad indėliai bus kompensuoti dar iki referendumo.

Pietų Afrikos parlamente dalyvauja visų grupių atstovai — buvę pavergtieji sėdi šalia buvusių pavergejų.

Visi Pietų Afrikos parlamento nariai dabar lygūs, gauna po 55,000 dol. metinio atlyginimo ir parlamento salėje vienas kitą vadina „gerbiama nary“ toje pačioje dvasioje, kurioje Nelson Mandela, parlamento salėje patamęs savo priešininką, zulusų vadovą Mangosuthu Buthelezi, atbėgo prie jo ir apsikabino, ir toje pačioje dvasioje, kurioje jis entuziastingai kratė ranką baltųjų separatistų delegacijos vadui generolui Constandt Viljoen.

Ministerystėmis įvertinami talkininkai

Naujojo parlamento nariai buvo prisaikdinti, pakviečiant juos būreliais po dešimt pasakyti prisaikdinti. Prisaikdinti buvo ir prezidento kabineto nariai, kuriuos Nelson Mandela pasirinko, norėdamas asmeniškai atsilyginti ilgametės kovos prieš apartheidą bendrininkams. Trys iš paskirsimų 16 ministrų kartu su Mandela kėlė Robben salos kalėjime; šešios ministerystės bus paskirtos F. W. de Klerk Nacionalinės Partijos nariams. Inkatha Laisvės Partijos vadui Mangosuthu Buthelezi bus duota paskirti tris ministerystes.

Mandelos pasirinktas butų ir pašalpos ministras yra Joe Slovo, anot „New York Times“ laikraštyje paskelbtos biografijos, „lietuvių kilmės, Komunistų partijos pirmininkas, paskutiniuoju metu pagarsėjęs kaip svarbus Afrikos Nacionalinio Kongreso (ANK) partijos (kuriai priklauso ir Mandela) strategas derybose, kuriant naująją „vienybės vyriausybę“. Jis buvo vienas iš pirmųjų ANK sukilėlių kariuomenės narių, kai Nelson Mandela buvo jos vadas. Pragmatikas, Joe Slovo buvo pirmas iš pagrindinių ANK vadų, pasiūlęs „vienybės vyriausybės“ mintį, argumentuodamas, kad kitaip juodųjų dauguma susilauktų neįveikiamo pasipriešinimo iš krašto civilinės tarnybos bei saugumo tarnautojų. Į pirmąją šio parlamento sesiją, jis atėjo su savo įprastinėmis raudonomis kojineis ir jas linksmiai demonstravo.

Slovo buvo vienas iš apie 50 komunistų parlamente, priklausančių ANK frakcijai. Mandela nuolat pabrėžia, kad šie komunistai tėra tik tuo tarpu reikalingi sąjungininkai, nors kaip tik dėl to, kad ANK yra komunistų dominuojama, ši partija kelia susirūpinimą tiek baltųjų tarpe, tiek ir daugelio juodųjų tarpe, kurie iš dalies ir dėl to jungiasi į juodųjų zulusų partiją, kuriai vadovauja Mangosuthu Buthelezi.

KALENDORIUS

Gegužės 12 d.: Kristaus dangun žengimo šventė — Šėtinės. Nerėjas, Achilas, Pankratas, Flavija, Vaidutis.

Gegužės 13 d.: Servacijus, Imelda, Robertas, Glicerija, Alvydė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

DIEVO APVAIZDOS
PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Dievo Apvaizdos parapijos metinė gegužinė sekmadienį, gegužės 22 d., vyks Dievo Apvaizdos Kultūros centre ir kieme. Visuomenė kviečiama ir laukiama.

„BALIONAI, BANANAI, IR
BIUROKRATAI“

Susipažinimas su adv. Povilo Žumbakio knyga „Balionai, bananai ir biurokratai“, Detroito vyks sekmadienį, birželio 5 d., 12 val. per pietus, Šv. Antano parapijos patalpose.

Knyga galima užsisakyti pas „Lietuvišką melodiją“ radijo valandėlės vedėją Algį Zapracką, arba Šv. Antano parapijos kioske. Supažindinimą su adv. P. Žumbakio knyga rengia „Lietuvišką melodiją“ radijo valandėlė.

MOTINOS DIENOS
MINĖJIMAS

Motinos dienos minėjimą Detroito, Šv. Antano parapijos saleje, gegužės 8 d. surengė Detroito Lietuvių Organizacijų centras. Pagrindinis kalbėtojas buvo rašytojas Jurgis Jankus. Eilėraštį paskaitė Aleksa Moss, o Dana ir Kristina Barauskaitės paskambino pianinu. Minėjimą pravedė Birutė Barauskienė.

A.A.
MAGDALENA SMAILIS

Po gedulingų šv. Mišių Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidota Lietuvos Vyčių 79 kuopos ir Moterų sąjungos kuopos narė, o taip pat Dievo Apvaizdos parapijos tarybos narė Magdalena Smailis, 80 metų amžiaus. Velionė mirė gegužės 2 d. Giliam nuliūdime paliko dukras Margaret Ann Nashlon ir Maryann Newberry, vaikai: Chip Newberry, brolius Charles ir Anthony Shemanski. Laidotuves tvarkė Stepanausko R. Step namai.

PALAIDOTA A.A.
DANUTĖ MIČIŪNIENĖ

Po ilgos ir sunkios ligos, balandžio 20 d. Beaumont ligoninėje, Royal Oak, Michigan, mirė a.a. Danutė Mičiūnienė. Gedulingos šv. Mišių buvo aukojamos balandžio 23 d. Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje. Mišių metu giedojo Edvardas Skiotys ir Asta Jurgutytė, vargonais grojo Vidas Neverauskas. Jautrų pamokslą pasakė Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnėvičius. Po Mišių buvo palydėta ir palaidota Holy Sepulchre kapinėse šalia dukros a.a. Kristinos.

Giliai liūdinčius paliko vyrą Eugenijų, sūnų Darių ir marčią Arleen Mičiūnų, broliene Janiną ir svainį Joną Mikulionius, sūnėną krikštąsūnį Liną ir Rūtą Mikulionius su šeima, dukterėčią Ramunę ir vyrą Dennis Bassitt su šeima, kitus gimus ir draugus.

Velionė buvo Dainavos jaunimo stovyklos taktininkė, ypač lietuviškai nekalbančių vaikų stovykloje, o taip pat ir žinių iš Lietuvos santraukų ruošėja „Lietuvišką melodiją“ radijo valandėlės. Atsisveikinimą su velione pravedė Algis Zaprackas. Laidotuves tvarkė laidotuvių vedėja Yolanda M. Zaprackienė.

Im

ST. PETERSBURG, FL
ANTANO GRINOS
PRANEŠIMAS

Antanas Grina, buvęs aukštosios pareigos Amerikos didžiųjų korporacijų struktūrose, kovo 28 dieną, pravažiuodamas pro St. Petersburgą, sutiko pasidalinti išpuščiais ir patirtimi Lietuvoje ir pabendrauti su klubo nariais ir svečiais. Šiuo metu jis yra US Treasury Dept. patarėjas Lietuvai ir International Service Corp. konsultantas. Nuo 1992 liepos iki 1993 metų liepos mėn. jis praleido Lietuvoje ir buvo vienas pagrindinių patarėjų lito įvedimo eigoje. Šiomet jis vėl buvo nuvykęs į Lietuvą artimiausio susipažinti su lito pririšimo prie svetimos valiutos (dolerio) įstatymu. Jo pasiklausyti susirinko pilna mažoji klubo salė.

Klubo pirm. M. Šilkaičio pakviestas Grinos artimas pažįstamas Zenonas Petkus supažindino su prelegentu. Antano Grinos idomus pranešimas truko arti valandą laiko. Jis paminėjo patirtas problemas ir užkulisinius manevrus įvedant litą. Nušvietė Lietuvos Banko funkcijas, kalbėjo apie L. Banko vadovus, jų patirtį ir bendrai apie visą bankinę sistemą. Pareiškė, kad jis nepritaria lito prijungimui prie svetimos valiutos ir nurodė priežastis, kodėl su tuo nesutinka. Pranešimas buvo įdomiai visų išklaustas. Po to buvo daug ir įvairių klausimų. A. Grina į visus atsakė, kartais su ilgesniais paaiškinimais, bet visada į dalykus ir problemas žiūrė iš pozityvios pusės. Jo nuomone, visi vargiai ir problemos kyla iš nepakankamo reikalų supratimo, nežinojimo kaip efektingiau spręsti problemas ir patirties stokos. Su laiku, jo nuomone, bus pasiekti geri rezultatai. Po dar virš valandos trukusių klausimų, klubo chorui renkantis repetacijai, reikėjo aplėisti salę. Visi skirstėsi patenkinti popietė ir prašė klubą dažniau rengti tokias įdomias ir informatyvias popietes.

St. Petersburg, Floridoje, 85 m. amžiaus proga buvo pagerbtas Juozas Žvynis. Iš k. — Aldona Česnaite, Juozas Šulaitis, Dalila Mackialienė, Juozas Žvynis ir Antanas Jonaitis.

JUOZO ŽVYNIO
PAGERBIMAS

Tautinės s-gos St. Petersburgo skyriaus kovo 23 d. surengė pagerbimą Juozui Žvyniui, jam sulaukus 85 m. amžių. Pagerbimas vyko Lietuvių klube, gražiai papuoštoje mažojoje saleje, dalyvaujant 80 artimųjų, idėjos narių ir svečių. Visiems susirinkusiems, Vaclovas Mažeika įvedė nustebsių ir susijaudinusių Juozą, kuris viso to nesitikėjo.

Dalila Mackialienė, pradėdama pobūvį, paaiškino popietės tikslą ir pakvietė kun. dr. M. Čyva invokacijai. Po skaniai paruoštų vaišių, skyriaus pirm. A. Jonaitis, subtiliu humoru nušvietė Juozo Žvynio darbus skyriaus veikloje ir padėkojo visiems prisidėjusiems prie šio renginio. Juozo Žvynio pasiūlymą Tautinei s-gai, jo darbus bei nuolatinę paramą s-gai

vaizdžiai nušvietė inž. Jonas Jurkūnas. Buvo pakeltos šampano taurės ir jubilatui sugiedota „Ilgiausių metų“. Sekė sveikinimai: Korp. Neo-Lithuania vardu sveikino A. Diškėnas, T. Blinstrubas — S-gos Tarybos garbės narys ir Garbės teismo pirm., V. Mažeika — Korp. Neo-Lithuania Centro valdybos, J. Gerdvilienė — LB Floridos apygardos ir Lietuvių fondo, M. Šilkaičis — Lietuvių klubo. Idomiausią sveikinimą perdavė V. Mažeikienė — Tautinės s-gos Čikagos skyriaus vardu. Sveikinimai raštu buvo gauti iš dr. L. Kriaučiūno, Vyt. Abraičio ir J. Janušaičio. Po kalbų, skyriaus vicepirm. J. Šulaitis įteikė įgraviuotą lentelę, žymenį pažymint Juozo Žvynio, St. Petersburgo skyriaus įkūrėjo nuopelnus jam švenčiant 85 metų sukaktį. J. Šulaitis, įteikdamas lentelę, perskaitė, iškėmus linkėjimus: „tegel niekad nepavargsta gera širdis ir rankos, o laimė ir džiaugsmas telydi dar ilgus metus“. Baigiant, Juozas Žvynys padėjo visiems už šią staigmeną, linkėjimus, sveikinimus ir pastebėjo, kad darbo tai, ką jautė širdyje, dirbo dėl meilės tėvynei ir tas darbas nebuvo sunkus.

Mečys

KUN. J. GASIŪNO
PAGERBIMAS

Kovo 17 d. kuopa surengė savo dvasios vadovo, kun. Jono Gasiūno pagerbimo banketą jo 90 m. amžiaus ir 65 m. kunigavimo sukakties proga. Meninę programą atliko muz. R. Ditkienės vadovaujamas Vyrų Dainos vienetas. Kanaidiškiai A. Kusinskas ir A. Ulbinas dar padainavo progai pritaikytus kupletus. Sukakties vainikui įteikta visų svečių pasirašyta kortelė.

KUOPOS GEGUŽINĖ

Balandžio 6 d. Veteranų Parko 2-am paviljone buvo surengta pirmoji ši pavasario išvyka į gamtą. Dalyvavo daugiau negu 170 dalyvių. Gauta kuopai gražas pelno, kurio dalis numatyta skirti našlaičiams Lietuvoje.

MIRĖ

ALBERTAS MOTEIKA

Balandžio 9 d. savo namuose staigiai mirė muzikas Albertas Moteika. Velionis buvo vienas iš Šaulių kuopos steigėjų St. Petersburgo. Vadovavo Lietuvių klubo chorui ir Vyrų Dainos vienetai. Paskutiniu laiku, dėl silpnėjančios sveikatos buvo pasitraukęs iš visų pareigų ir ramiai leido dienas saulėje Floridoje. Buvo taikaus būdo ir su visais gražiai sugyveno. Rengėsi išvykti į Lietuvą, bet planai nebeįsipildė. P.J.

DAYTONA BEACH, FL

PASIKEITIMAI LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS
VALDYBOJE

Š.m. kovo 9 d. dr. Sigitos Ramanauskienės namuose susirinko LB Daytona Beach apylinkės buvusioji ir naujai išrinktoji valdyba bendram posėdžiui, kurio metu buv. valdyba savo pareigas perdavė naujai išrinktajai. Naują LB apyl. valdybą sudaro: pirmininkė dr.

Nuotr. L. Mikulionio

Birutė Preikštienė, I vicepirm. Mindaugas Petrikas, II vicepirm. visuomeniniams reikams dr. Sigita Ramanauskienė, sekretorius Algirdas Šilbajoris, izdininkas Pranas Damijonaitis, socialinių ir kultūrinių reikalų vedėjas Rita Bagdonienė ir Jolana Grybauskienė.

Kontrolės komisija: Vanda Bagdonienė, Eduardas Senkus ir Jurgis Janušaitis.

Pažymėtina, kad Daytona Beach LB apyl. metiniame susirinkime nebuvo jokių sunkumų išrinkti naują valdybą. Į ją kandidatus pasiūlė nominacijos komisijos vardu Kazimieras Barūnas, o susirinkimas juos vienbalsiai patvirtino. Naują valdybą sudaro taip pat darbštūs visuomenininkai, veiklūs bendruomenininkai, turintys ir naujų planų pagyventi šios LB apyl. veiklą. Sėkmės jai! Šiame susirinkime dalyvavo Linas Kojelis, Baltic Foundation prezidentas, kuris čia padarė idomų pranešimų, jį pailiustruodamas skaidrėmis, apie šio fondo paskirtį Baltijos valstybėse. Kvietė šį fondą remti, nes jis daug pasitarnaus įgyvendinant Baltijos valstybėse, o taip pat ir Lietuvoje demokratine socialine santvarka.

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINĖS S-GOS
SKYRIAUS VEIKLA

Š.m. balandžio 21 d. ALT s-gos Daytona Beach skyriaus pirmininko Vytauto ir Stellos Abraitų namuose, Palm Coast, posėdžiavo šio skyriaus valdyba. Posėdžiui vadovavo pirm. Vytautas Abraitis, sekretoriavo Kostas Žolynas. Pirmininkas apžvelgė skyriaus veiklą. Atlikta nemažai gerų darbų. Suruoštas Tautos šventės minėjimas; pagerbtas ambasadorius Stasys Lazoraitis; pirmininkas atstovė skyriui ir atsisveikinime žodį taręs Amžinybėn išlydint skyriaus narius; su paskaita buvo pakviestas Bostono skyriaus susirinkimas.

Skyriaus valdyba iš savo kulklaus išdaro parėmė Lietuvoje tremtinius, išseivijos spaudą — „Dirvą“, „Draugą“, „Darbininką“. Šiame posėdyje valdyba nutarė šimto dolerių auką paremti Lietuvos Tautininkų veiklai plėsti vaju. Valdyba, aptarusi visas apylinkes, nutarė valdybos kadenciją pratęsti iki rudens. Iki to laiko bus pasiruošta surengti Tautos šventės minėjimą. Taip pat skyrius atstovaus įvykstantiame Lietuvos Tautininkų sąjungs suvažiavime, liepos mėn. vyksiančiame Lietuvoje. Skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis, valdybos vicepirm. ninkas Petras Lanys ir skyriaus narė Stella Abraitienė. Į suvažiavimą vyksta savo lėšomis.

Rudenį bus sušauktas skyriaus susirinkimas. Iki to laiko bus pasiruošta surengti Tautos šventės minėjimą. Taip pat skyrius atstovaus įvykstantiame Lietuvos Tautininkų sąjungs suvažiavime, liepos mėn. vyksiančiame Lietuvoje. Skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis, valdybos vicepirm. ninkas Petras Lanys ir skyriaus narė Stella Abraitienė. Į suvažiavimą vyksta savo lėšomis.

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro pastu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu pastu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

riaus metinis susirinkimas, renkama valdyba ir sprendžiama tolimesnė skyriaus veikla. Skyriui priklauso šiuo metu 26 nariai. Pasigeretina, kad visi skyriaus nariai susimoka metinį nario mokestį, kiekvienas po 5 dol. Išlo pranešimą atliko Pranas Damijonaitis. Išdvas tvarkomas gerai, skyriaus kasoje yra 1,151 dol.

Jurgis Janušaitis

• 1889 m. kovo 31 d. garšusis Paryžiaus Eifelio bokštas atidarytas lankytojams.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmolog/Akių Chirurgas
Chicago Ridge Med. Center
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709
Chicago, IL

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai primami absoliučiai punktualiai. Suštarfimu (kalbėti angliai) tel. 708-422-8260

Kab. (708) 735-4477;

Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p.

trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p.

penkt. ir šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-0989 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ZAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgalis tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p.-7 v.v., antr. 9 v.r.-12, ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 585-0348;

Rez. (312) 778-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9 antr. 12-6, penkt. 10-12 1-6

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnostics, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts. Ill. Kety. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽIOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166

Namų (708) 381-3772

DR. PETRAS ŽIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr. ketv. ir penkt. 3-6;
Šeštadieniais pagal susitarimą

Kad kraujo puta nebūtų išbaltinta

Jeigu kas paklaustų šiuo metu labiausiai Čikagoje, Ilinoiso valstijoje, o gal ir kitur Amerikoje, labiausiai žinomo žmogaus pavardės, atsakymas, be abejo, būtų John W. Gacy. Paskutinių, sakykim, dešimt dienų laikotarpyje ši pavardė žiniasklaidoje buvo įkyriai ir nuolat kartojama, kol nebesinorėjo net laikraščio atskleisti, net televizijos ar radijo atsukti. Pagal visas diskusijas, reportažus, žinias ir nuolatinę dėmesį atrodytų, kad tai kažkuo labai nusipelnęs, svarbus asmuo, atlikęs nuostabių darbų, pasi-tarnavęs žmonijai. Deja, Gacy buvo tik labai žiaurus ir šalta-kraujis žmogžudys, nužudęs ir po savo namo grindimis palaido-jęs net 33 jaunuolius.

Juo susidomėjimą sukėlė mir-ties bausmė, kuri turėjo būti – ir buvo – įvykdyta gegužės 10 d. Staiga šis žmogžudys tapo didvyriu. Protestai, maldos, pa-sigalėjimo prašymai pasipylė iš visų pusių, nors ir taip bausmė buvo atidėliojama net 14 metų, kuriuos nusikaltėlis praleido kalėjime.

Galbūt didžiausią nuostabą kelia tai, kad dėmesio – ir užuojautos – centre atsūdrė žmogžudys, o ne jo aukos, tary-tum tie nužudytieji jaunuoliai kažkokiu būdu tapo kalti, kad jų žudikas pasmerktas mirti. Tik retais atvejais, daugiausia iš nužudytųjų giminių bei arti-mųjų, pasigirdavo užuominos, kad bausmė tikrai užsitarnau-ta, o gailėtis reikėtų ne žmogžudžio...

Tai ne pirmas ir, deja, nebus paskutinis kartas, kai visas kraštas įsikimba į kurio nusi-kaltėlio „skvernus“ ir dienomis ar net savaitėmis pasakoją visas nusikaltimo smulkmenas, pils-to „iš tuščio į kiaurą“ viską, ką tik apie tą asmenį ir įvykius nu-griebia. Dažniausiai ant to žo-džių bei vaizdų sriauto išplau-kia herojus – tas, kuris įvykdė nusikaltimus. Jo auka ar aukos tesukelia mažai dėmesio ir tuo pačiu užuojautos. Sunku net įsi-vaizduoti, kaip skaudžiai tokį nuolatinį dėmesį nusikaltėliui priima jo aukų šeimos, artimie-

ji, pagaliau – visuomenė. Dar sunkiau suprasti ir sutikti, kad eilinis šio krašto gyventojas reikalauja (arba nori) viso to šlamšto, kurį į jo ausis ir akis grūda žiniasklaida.

Tačiau žmonės lieka žmonė-mis, nepaisant, kur jie begyven-tų. Neturėtume stebėtis Ameri-kos liguistų dėmesiu nusikaltė-liams ir jų baisių nusikaltimų pateisinimu, ypač kai kažkoku nesuprantamu procesu ilgai-niui sukeičiamos aukos ir piktadari-roles. Nors žudomiesiems ar kitaip skriaudžiamiesiems bei per-sekiojamiems nebuvo parodyta jokio pasigalėjimo, kai ateina laikas jų skriaudėjus bausti, at-siranda verkšlenimai, gailėsia, prašymai užmiršti, atleisti, iš-teisinti.

Šiandien vis daugiau panašių atgarsių girdime iš tėvynės, kur dar daug nusikaltėlių ir jų aukų vaikšto tais pačiais takais, kvėpuoja tuo pačiu oru ir dali-nasi ta pačia kasdienybe. Ker-tas yra bausis ir nekrikščioniš-kas reiškinys. Lietuvių tautos tradicijose nėra sąvokos „akis už akį“, „dantis už dantį“. Ta-čiau vis dėlto kiekviena skriauda vėta atlyginimo, kiekvienas nusikaltimas – bausmės, juo la-biau, jei tie nusikaltimai pa-daryti ne kuriam vienam asme-niui ar mažai jų grupei, bet visai tautai.

Šiandien Lietuvoje dar nėra sunku atskirti nusikaltėlius nuo jų aukų, bet dedamos sub-tilios pastangos, kad skirtumai išblyštų. Šiuo keliu einant, atei-tyje galbūt vis daugiau savųjų ir svetimųjų pradės tikėti, kad partizanai tikrai buvo banditai, plėšikai; kad į Sibirą buvo tremiami ne mūsų tautos patriotai, šviesuoliai, inteli-gentai, vienuolės, o buožės, liau-dies engejai, nusikaltėliai, gir-tuokliai, prostitutės... Ar „šauks už juos akmenys“, jeigu mes šiandien tylėsime ir leisime užmiršti, ko niekas užmiršti neturi teisės? Ar leisime brolių kraujo putą išbaltinti, kol ji pavirs pieno puta? Artimo meilė ir atlaidumas yra gražios dory-bės, bet, mylėdami kankintojus, neatstumdami jų aukų.

totalitarinių SSSR idealų, tačiau turime vilties, kad Lie-tuvoje tebegyvenantis egzeku-cijų dalyviai, perėmę įsiparei-gojimus iki šių dienų „toliau stebėti“ kapavietes, prisimins paprastą žmogiškumą. Jų apsis-prendimo laukia nukankintųjų artimieji ir visuomenė.

Nijolė Gaškaitė

moralinę teisę apie tai skelbti visam pasauliui, šauktis tarp-tautinių teisėgumo institucijų pagalbos, kad būtų iš Rusijos gražinti visi išgabenti KGB ir kiti archyvai, kompensuota pa-daryta materialinė ir moralinė žala, bet kurioje šaly besislapstą Genocido vykdytojai išduoti Lietuvai ir patraukiami teismo atsakomybėn. Šiais klausimais suvažiavimas priėmė atitinka-mas rezolucijas.

Priimti nutarimai ir įsiparei-gojimai skyriams dėl istorinės atminties darbo pagerinimo: ak-tyviau ir sparčiau rinkti pri-siminis ir liudijimus, sudarinėti partizanų vardynus, siūlyti įamžinti nusipelnčius rezis-tencijos kovotojus.

Suvažiavime pasiūlyta steig-ti visuomeninį genocido vykdy-tojų išaiškinimo ir patraukimo atsakomybėn centrą, nes šio darbo, 1992 m. priimto Genocido įstatymo, dabartinė valdžia vi-siškai nevykdo – iki šiol nenu-teistas ir neperduotas teismui nei vienas nusikaltėlis. Į talką ketinama kviesti teisininkus, šauktis užsienio lietuvių para-mos.

Išsami rezolucija buvo priim-ta žemės ūkio klausimu, išreikš-tas pritarimas žemdirbių koope-racijoms, savarankiškų žemės ūkio produkcijos perdirbimo įmonių steigimui, ieškant kreditų iš užsienio. Pasisakytą prieš Vyriausybės veiksmus, produkcijos perdirbimą pave-dant užsienio firmoms, tuo įvedant užsienio kapitalo mo-nopoliją. Pareikalauta agrarinę reformą vykdyti griežtai laikantis Konstitucijos; neišparduoti žaliuosius plotus, kol visiems teisėtiems savininkams nesu-gražinta žemė, pareikštas pro-tesas dėl LDDP mėginimo vėl paversti „Valstiečių laikraštį“ partiniu.

AR PRABILS EGZEKUCIJŲ DALYVIAI?

Buvusiame KGB archyve ras-ti dokumentai liudija, kad egzekucijų ir aukų užkasimo vietas čekistai stropiai slėpė ir žinių raštu beveik nepalikę. 1953 m., mirus Stalinui dažnai keitėsi padaliniai, tvarkiusi myriop pasmerktųjų dokumen-tus, vadovai. MGB „A“ skyriaus dokumentai buvo perduoti į LTSR MVD 1 spec. skyriui, o iš pastarojo 1954 m. archyviniam apskaitos skyriui. Kokie tai dokumentai? Tai buvo ir dar pil-domos, ir archyvinės bylos apie spec. grupes, vykdydžius mir-ties nuosprendžius, veiklą. Tarp svarbiausių bylų – susirašinė-jimas dėl nuosprendžių įvykdy-mo – sušaudymo.

Kartu su šiomis bylomis, ku-rių kagebistai archyve nepalikę, būdavo perduodama informaci-ja žodžiu ir naujam viršininkui

parodomos visos sušaudytųjų užkasimo vietos, „siekiant jas toliau stebėti“.

Išlikusiuose dokumentuose yra pavardės keturių aukštų pareigūnų, kuriems 1953-1954 m. laikotarpiu šios vietos buvo nurodytos. Ar buvę čekistai at-skaisčius šurpūsią paslaptį, ar pasakys, kur šimtai Lietuvos sūnų ir dukrų paskutinią kartą žvelgė į dangų?

Tai sužinoti – Lietuvos pro-kuraturės ir saugumo tarnybų garbės reikalas. Kartu dera prisiminti, kad po sunkių dery-bų Sovietų Sąjunga vis dėlto atidavė Lenkijai Katynės aukų sąrašus. Gal Lietuvos derybi-ninkams pavyktų atgauti nors šias bylas – su sušaudytųjų pa-vardėmis?

Nežinia, ar sunkiai siekianti demokratijos Rusija atsisakys

labai geras draugas ir universitete, gyvena pas dėdę. Tai inž. Stasys Čiurlionis, Kauno IV gimnazijos direktorius, buvęs ministras, garsaus dailininko brolis. Gražus ir naujas triaukštis Čiurlionio namas, beveik Kauno paži-ba, yra Parodos gatvėje, priešais Italijos atstovybę. Balys prisiglaudė namo kieme esančiame sandėliuke. Jame tamsu ir diena, drėgna, nes šildymo nėra. Tarp rakandų stovi Balio lovytė, o po virbais pridengtu langu – staliukas. Balio dėdė turi dvi ištekusias dukras ir du sūnus, gal šeštos ir septintos klasės gimnazistus. Jiems reikia pagalbos moksle, bet Balys atsisako – miegoti turi: tur be išlaidų, maisto gauna iš namų, iš ten gauna ir kiek litų. Dėdė, pats inžinierius, supranta, kad techninės studijos reikalauja daug darbo ir Balio ne-vertė. Tegyvena ramus sandėliuke.

O sūnams reikia pagalbos. Balys dėdei rekomen-duoja mane ir štai už tris valandas savaitėje, praleis-tas su Čiurlioniukais, pradeda gauti mėnesiui penkias-dešimt litų. O la! Jau gerai. Pastogė ir maista atsily-ginu ateitininkiška „stipendija“, o iš inž. St. Čiurlionio gauti pinigai eina „vatmanui“, kartais autobusui bei Aleksoto keltui. Dabar tai gyvenimas!

Ir gyvenau, ir begioju, ir braižau. Visi braižome lyg beprotai. Braižome prof. gen. St. Dirmančiui (geodezija), J. Mašiotui (techninė braižyba), Julijui Gravrogui ir Baubliui (braižomoji geometrija), o šie profesoriai tai šiuo, tai tuo nepatenkinti.

(Bus daugiau)

Kovo 11-tos minėjimo Detroito programoje dalyvavusių „Audinio“ grupės šokėjų dalis. Nuotr. J. Urbono

GYVOJI TAUTOS ATMINTIS

Jau ketvirtą kartą buvusių Lietuvos politinių kalinių ir partizanų atstovai renkasi į sos-tinę Vilnių aptarti ir įvertinti sąjungos narių ir vadovybės veiklą, naujai beatsikuriantios valstybės ekonominę ir politinę padėtį, nubrėžti ateities vei-kimo gaires. Lietuvos Politinių kalinių sąjunga yra nepriklausoma, savarankiška visuomeninė politinė organizacija, tel-kianti buvusius okupacijų metu Lietuvos politinius kalinius ar nekalėjusius partizanus, Lietu-vos piliečius. Sąjungos veikla nukreipta Lietuvos nepriklausomybei, istorinei tiesai, teisin-gumui, demokratijai atstatyti ir įtvirtinti, savo narių teisėms ir interesams ginti, nepažeidžiant Lietuvos Konstitucijos.

LPKS, įkurta 1990 m., yra viena aktyviausių kitų visuomeninių ir politinių organiza-cijų tarpe, gausumu (2,500 na-rių) užimant penktąją vietą.

Š.m. balandžio 23-24 d. Sąjungos skyrių atstovai (apie 200 delegatų) susirinkę Vil-niujė, Žirmūnų VII vidurinėje, mokykloje, apžvelgė po III suvažiavimo (įvyko 1993.IV.) nuveiktus darbus, aptarė atnau-jintus nuostatus ir programą, išsklausė Sąjungos pirmininko Antano Stasiškio ir kitų vadovų ataskaitas, įvertinę Vyriausybės vykdomą politiką ir refor-mas, priėmė atitinkamas rezolu-cijas, numatė tolimesnio vei-kimo gaires, išsirinko naują 30 narių Tarybą. Suvažiavimą, prasidėjusį monsinjoro A. Sva-rinsko sukalbėta maldą ir Vil-niaus politinių kalinių ir tremtinių choro trumpu koncer-tu, sveikino daugelio dešiniųjų partijų ir visuomeninių organi-zacijų vadovai ar atstovai. O taip pat Ukrainos rezistentų or-ganizacijų ir Čekėnijos Respublikos atstovai. Gražią kalbą pasakė Lietuvos Bažnyčios iga-liotas atstovas, buvęs politinis kalinys prel. Pranas Račūnas.

Nepaisant karštų diskusijų ir kai kurių nuomonių skirtumo dėl pasiskelbimo politine par-tija, o ne organizacija, daugelis iš ši reikalą pasižiūrėjo blaiviai sąjungos narių ir vadovybės veiklą, naujai beatsikuriantios valstybės ekonominę ir politinę padėtį, nubrėžti ateities vei-kimo gaires. Lietuvos Politinių kalinių sąjunga yra nepriklausoma, savarankiška visuomeninė politinė organizacija, tel-kianti buvusius okupacijų metu Lietuvos politinius kalinius ar nekalėjusius partizanus, Lietu-vos piliečius. Sąjungos veikla nukreipta Lietuvos nepriklausomybei, istorinei tiesai, teisin-gumui, demokratijai atstatyti ir įtvirtinti, savo narių teisėms ir interesams ginti, nepažeidžiant Lietuvos Konstitucijos.

LPKS, įkurta 1990 m., yra viena aktyviausių kitų visuomeninių ir politinių organiza-cijų tarpe, gausumu (2,500 na-rių) užimant penktąją vietą.

Š.m. balandžio 23-24 d. Sąjungos skyrių atstovai (apie 200 delegatų) susirinkę Vil-niujė, Žirmūnų VII vidurinėje, mokykloje, apžvelgė po III suvažiavimo (įvyko 1993.IV.) nuveiktus darbus, aptarė atnau-jintus nuostatus ir programą, išsklausė Sąjungos pirmininko Antano Stasiškio ir kitų vadovų ataskaitas, įvertinę Vyriausybės vykdomą politiką ir refor-mas, priėmė atitinkamas rezolu-cijas, numatė tolimesnio vei-kimo gaires, išsirinko naują 30 narių Tarybą. Suvažiavimą, prasidėjusį monsinjoro A. Sva-rinsko sukalbėta maldą ir Vil-niaus politinių kalinių ir tremtinių choro trumpu koncer-tu, sveikino daugelio dešiniųjų partijų ir visuomeninių organi-zacijų vadovai ar atstovai. O taip pat Ukrainos rezistentų or-ganizacijų ir Čekėnijos Respublikos atstovai. Gražią kalbą pasakė Lietuvos Bažnyčios iga-liotas atstovas, buvęs politinis kalinys prel. Pranas Račūnas.

Nepaisant karštų diskusijų ir kai kurių nuomonių skirtumo dėl pasiskelbimo politine par-tija, o ne organizacija, daugelis iš ši reikalą pasižiūrėjo blaiviai sąjungos narių ir vadovybės veiklą, naujai beatsikuriantios valstybės ekonominę ir politinę padėtį, nubrėžti ateities vei-kimo gaires. Lietuvos Politinių kalinių sąjunga yra nepriklausoma, savarankiška visuomeninė politinė organizacija, tel-kianti buvusius okupacijų metu Lietuvos politinius kalinius ar nekalėjusius partizanus, Lietu-vos piliečius. Sąjungos veikla nukreipta Lietuvos nepriklausomybei, istorinei tiesai, teisin-gumui, demokratijai atstatyti ir įtvirtinti, savo narių teisėms ir interesams ginti, nepažeidžiant Lietuvos Konstitucijos.

tesiančioje protesto akcijoje „Politiniai kaliniai grįžta į KGB kameras“ savanoriškai kalėjo 820 žmonių, o protesto akcijoje „Genocido tyrimą – į švarias rankas“ Centro patalpose bu-dėjo 2280 žmonių. Nesvarbu, kad ši akcija kol kas nepasiekė galutinio tikslo, tačiau val-dančioji partija buvo priversta iki galo atskleisti savo dikta-torišką prigimtį ir, atsisakius bet kokių kompromisų ar dialo-gu su buvusių politinių kalinių nuostatus, įgalinančius pašalin-ti nuo bet kokių kontrolės ir įtakos archyvų tvarkymui bu-vusias bolševizmo aukas, kurių kančių ir kovų dokumentai su-daro pagrindinę KGB archyvų dalį. LPK Sąjunga niekada ne-susitaikys su šia padėtimi, kad archyvai priklausytų vienai partijai, būtų iškreiptas jų tu-rinys, sumenkiami laisvės ko-votojų nuopelnai, nuslepiami genocido vykdytojų darbai ir pa-vardės. Šiuo klausimu nutarta kreiptis ir tarptautines pasaulio organizacijas su prašymu šį ar-chyvą „kaip“ unikali kultūros paminklą (tokį turi tik Lietuva), svarbų, tiriant totalitarizmo prigimtį ir jo struktūrų veikimą, perduoti UNESCO priežiūrai ir globai. Protestuojant dėl LDDP išpuolio prieš šimtus tūkstančių represuotųjų ir jiems prijaunian-čių žmonių dar kartą suskal-pino tautą, buvo pasiūstas laiš-kas Lietuvos prezidentui A. Brazauskui.

Gerais įvertinta pasiaukojanti Genocido centro archyvų tyrinėtojų, sąjungos narių veikla. Jie per trumpą laiką paskelbė daug medžiagos spaudoje, suruošė net keletą resovie-tizacijos ir Genocido tyrimo mokslinių konferencijų, kurios savo turiniu ir svarba prilygsta planuojamo surengti Vilniuje II Niurnbergo teismo preliudijai. Lietuva aukų skaičiumi ir pa-sauliui negirdėtais genocido vykdytojų metodais prilygsta labiausiai nukentėjusioms nuo bolševizmo šalims ir turi

– Gerai, pažūrėsimė. – Tada priejo prie sienos, kur buvo pritvirtintas telefonas, kažką juo pasiekė, kalbėdamas vaikštinėjo, juokavo, o aš kaip jėgiau, taip ir stovėjau. Tačiau, ji tryptanti ir juokaujanti stebėdamas, nustojau varžytis. Ne taip, kaip su dr. L. Bistru, čia viskas eina daug paprasčiau.

– Ar žinai, kur Vilniaus gatvė? – klausė baigęs kalbėti profesorius.

– Nežinau.

– Na matai, koks vyras... Tai eisime.

Ir išėjome, ir keliavome Savanorių prospektu pakalnėn. Perkirome didelį kryžgatvį, o štai ir Vilniaus gatvė! Profesorius aukštąs, aš mažas (gaila tada buvo prisipažinti!), bet abu žygiuojame kaip dideli. Jis klausinėja apie Krikštonis ir mane patį, visai ne taip, kaip dr. L. Bistras. Aš atsakinėjau ir mastau – labai gar-sus žmogus, atidėjęs savo dar garsesnius darbus, veda pirmą kartą sutiktą provincijos vaikūną, nes tasai vyrio-kas nepažįsta miesto. Kiek panašių profesorių yra? O gal tokių ir nereikia būti...

Štai mūruose platus vartai, virš jų numeris 22. Einame pro tuos vartus, o kieme vėl namai. Lipame į vieno jų antrą aukštą, einame iš kambario į kambarį, kol prie rašomojo stalo randame kažkokį dvasininką. Tai kanaaninkas P. Dogelis, Ateitininkų susiėlpimo fondo pirmininkas. (Pajamas turį ateitininkai) Jis fondą mōkė-davo savo įnašus. Iš susidariusios sumos daugiausia bū-davo šelpiami studentai, pasizadą ateity patys tapti fon-do nariais. Ateitininkų susiėlpimo fondas buvo atkur-tas išeivijoje ir veikia iki šios dienos.) Vėl prof. Dovydai-tis juokauja, mano reikalus dėstydamas, kun. Reitelai-tį minėdamas. Kanaaninkas liepia čia pat rašyti

pareiškimą. Rašau, o jis pridėda savo sprendimą – su-selpti 60 litų. Tada paaiškina: pašalpa išmokama atei-tininkų namuose (Laisvės alėja 3), ten kiekvieną mėne-sį reikėsį įteikti pareiškimą.

Ir štai turiu mėnesines pajamas, greičiausiai nuolatines, stipendiją ar pašalpą, galiu vadinti taip, kaip man patinka! Tačiau finansiniai mazgai tada dar tik pra-dėjo atsivynioti. Su Balii Čiurlioniu einame pirkti braižybos reikmenų. Braižyklinė – lygiai vienas šimtas litų. Lenta, liniuotės, tušas, „vatmanas“ – vėl beveik šimtas litų. Mano iš Alytaus atsivežtas kapitalas jau rodo dugną.

Priartėja mokslo metų pradžia, paskaitos Fizikos ir chemijos rūmose Aleksote. Rūmai gražūs, bet nuo Tvir-tovės alėjos tolimes kėlas į juos. Autobusu važiuoti? Vėliau į kalną keltu naudotis? Pinigai pinigėliai... Todėl einu pėsčiomis, savomis kojomis rėpijuo į kalną. Audi-torijose reikia praleisti 43 valandas savaitėje, o kur braižiniai, egzaminams ruošimasis? Einu ir einu, žy-giuoju ir žygiuoju, kasdien pirmyn ir atgal padarau dvi keliones – reikia grįžti pietums, kurių nepajėgi užkan-dinėje pirkti. Iš atsivežtų likučių ir iš pirmos atei-tininkiškos „stipendijos“ susimokėjau mokestį už moks-lą, o tada kišenėse įsiviešpatavo tuštybių tuštybė.

Dabar tai šventė. Tokia didelė, kad net skamba! Kaukšiu Savanorių prospektu, žygiuoju Vilniaus gat-vę, lipu Aleksoto kalnan, o taip lengva, taip lengva... Tik reikia „vatmano“ braižiniams, kurio lapas kainuoja du šadibrinius litus. Tiek ir tereikia.

Ilgai neišversiu, privalau ką nors išgalvoti. Būtinai privalau!

Mano gimnazijos klasės draugas Balys Čiurlionis,

STUDIJŲ PIRMIEJI, LAISVĖS PASKUTINIEJI METAI

VYTAUTAS VOLERTAS

4 – O kokios tu parapijos? – klausė, nei pats prisė-dęs, nei man liepęs.

– Krikščionių, – atsakiau ir pagalvojau, kad Krikš-tonių jis nebus girdėjęs. Geriau klausytį apskrities ar valsčiaus.

– Krikščionių! – beveik rankomis suplojo prof. Dovydaitis. – Tai ten klebonauja kun. Reitelaitis, gar-sus istorikas!

Nustebau, kad jis žinojo Krikštonis ir mūsų papras-tutį kleboną. Nesugaudžiau, ką turėjau sakyti – mūsų klebonas istorikas? Tasai vargdenis mūrininkas?

– Taip, taip, – tvirtino prof. Dovydaitis. – Visos Užnemunės istoriją surašė: kuriame kaime prieš du ar tris šimtus metų kokios šeimos gyveno, kiek valdė žemės, kiek gyvulių turėjo. Rausiasi po parapijų, valsčių, dvarų archyvus ir naktimis, kai prie bažnyčios dėl tam-sos jau negali darbuotis, istorija užsiima.

Niekas apie tai mūsų parapijoje nežinojo. Prisiminiau, kad savo kleboną vakare radau prie rašomosios mašinėlės. A – a!

Prof. Dovydaitis truputį mane paklausinėjo, perskaitė kun. Reitelaičio pažymėjimą ir nuramino:

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th STREET
LEMONT, IL 60439
Tel.: 708-237-1616
Fax.: 708-257-1647

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

MAŽA LF PARAMA, BET DIDELIS DŽIAUGSMAS

Kai 1993 m. vasarą LF valdybos pirmininkas Stasys Baras, būdamas Lietuvoje, aplankė Vytauto Didžiojo universitetą Kaune, turėjo progą aptarti finansinės paramos reikalingumą studentams su teologijos-filosofijos fakulteto dekanu. Šiame fakultete šimtine studijuojančių jaunuolių yra tikrasis avangardas krikščioniškos doro vės ir moralės atstatymui Lietuvoje.

Iš LF 1,500 dolerių stipendijų likučio ši suma buvo pavesta Vytauto Didžiojo universitete dėsiuosiui kun. dr. Kęstutiiu Trimakui padalinti paramos reikalingiems studentams.

Be abejo, nelengva buvo padalinti tą 1,500 dolerių sumą taip dideliui skaičiui studentų. Stasys Baras Lietuvių fonde gavė iš studentų ir iš kun. dr. K. Trimako apie 20 padėkos laišku. Rašo ir tie, kurie gavo po 15 dolerių. Kiti gautų sumų nemini (turbūt visiems buvo panašios), bet visi labai nuoširdžiai dėkoja už tą gautą mažą finansinę paramą, labai svarbią kasdieniam pragyvenimui.

Ketvirtą kurso studentė Roma Zajančauskienė rašo: „Jūsų teikiama parama atėjo tokiu metu, kai mano finansinė būklė buvo pati sunkiausia, t.y. iki stipendijos dar visas mėnesis, o pragyventi iš kažko reikia“.

Gediminas Karoblis rašo: „Labai ačiū Jums ir visiems, kurie labai pagelbėjote man ir mano šeimai. Džiugu, kad nepamirštate mūsų tokiu sunkiu metu visai Lietuvai, studentams ir ypač jų šeimoms“.

Antro kurso Vilnia rašo: „La-

bai dėkoju jums už paramą Lietuvoje dabar sunkiu metu. Ačiū Jums už artimo meilę ir supratimą“.

Antro kurso Aurelija Saulytė rašo: „Labai ačiū Jums už suteiktą man ir mano kurso draugams finansinę paramą. Esu laiminga, kad mokiausi teologijos-filosofijos fakultete. Gyvenime ir žmonėse ieškojau žmogiškos artumos, supratimo, meilės ir visa tai čia radau“.

Trečio kurso Živilė laiške dėkoja už paramą ir pažada: „Stengsimės pateisinti Jūsų viltis ir savo darbais puošti Tėvynę Lietuvą. Telaimina ir tesaugo Jus Viešpats“.

Svajūnas Nekrošius rašo: „Nuosirdžiai dėkoju už man suteiktą finansinę pagalbą, kuri buvo iš tiesų reikalinga ir džiūgi sulaukti. Esant tokiai sunkiai ekonominei situacijai Lietuvoje, ši Jūsų pagalba buvo krikščioniškos, broliškos meilės gestas“.

Orinta iš II kurso rašo: Nepažintu žmonių, kurių dėka gavau taip reikalingą materialinę paramą, bet esu Jums tikrai labai dėkinga. Kartąėjau gatvę ir sakiau: „Viešpatie, nebeįgalu, — padėk!“ Ir štai kitą dieną kun. K. Trimakas man perduda 15 US dolerių“.

Nors kelios šių laišku ištraukos parodo, kad ir tie trūpiniai nuo Lietuvių fondo stalo mažai vargstančiai Lietuvos studentų grupei daugiau džiaugsmo suteikė, negu riebios stipendijų tūkstantinės JAV studentams, nežinančioms kokias „melodijas“ groja tuščias pilvas Lietuvoje.

Br. J.

NAUJAS LIETUVIŲ FONDO IGALIOJINIS

Lietuvių fondas veikia nuolat plečia per savo igaliojinius lietuviškuose telkiniuose.

Vytautas Šliūpas.

Naujas LF igaliojimas San Francisco apylinkėse yra inž. Vytautas Šliūpas, plačiai pažįstamas JAV ir Lietuvoje savo visuomeniškai, profesinei, skautiškai ir spaudos veikla. Dažnai jis važinėja į Lietuvą, rūpinasi aušrininko tėvo, dr. Jono Šliūpo archyvu. Baigęs hidraulines inžinerijos mokslus University of Wisconsin, Madison, ir parodęs didelius profesinius sugebėjimus, daugelį metų dirbo Saudi Arabijoje, įvairiose Afrikos, Pietų Amerikos ir Azijos valstybėse, vykdydamas didžiulius hidroelektrinius, irigacijos ir nusausinimo projektus. Sulaukęs 55 metų amžiaus, tačiau dar pilnas energijos, pasitraukė į pensiją ir įsijungė į šakotą lietuviškos išlaikymo veiklą.

Lietuvių fondo valdybos pakviestas igaliojiniu šiaurinėje Kalifornijoje, jau įsijungė į LF reprezentacinius ir lėšų telkimo

JIE LIKS GYVI GYVŲJŲ TARPE

Kai amžinybė išlydime savo brangiuosius asmenis, jų šviesiam atminimui statome paminklus ar juos įamžiname organizacijose, fonduose, kur jie bus prisimenami ir išliks ilgiam laikams gyvi gyvųjų tarpe.

Paskutiniaisiais metais vis dažniau ir dažniau, mirus tėvynainiui, šeimos pageidavimu šių liūdnu įvykių progomis — laidotuvių ir atsisveikinimo su mirusiais dienomis, užuot greitai vystančių gėlių, amžinybė išieinančio įamžinimui aukojama Lietuvių fondui.

Lietuvių fonde ir mirusieji įamžinantieji kasmet prisimenami LF suvažiavimuose, už juos aukojamos šv. Mišios ir jų vardai išliks gyvi, kol egzistuos šis fondas.

Rimvydas Barūnas.

Šia proga noriu su dideliu dėkingumu ir pagarba prisiminti Daytona Beach, FL, lietuvių telkinio šeimą, kuri pagerbė šiais metais amžinybėn išėjusius: a. Rimvydą Barūną, Jadvygą ir Kazimierą Barūnų sūnų, staiga mirusį š.m. sausio 23 d. tesulaukus 48 metų; ir a.a. Joną Kapčią, bebaigiantį 88-tuosius metus, po ilgos, sunkios ligos, po automobilio nelaimės, po sunkių operacijų, mirusį š.m. vasario 25 d. Liūdesyje jis paliko mylimą žmoną Ireną, sūnus, dukrą, brolių, seserį ir daug mielų draugų.

Šiose skaudiose valandose mirusiųjų tėvai ir žmona pageidavo, kad jų brangių žmonių atminimui būtų aukojama Lietuvių fondui, juos įamžinti labai svarbioje institucijoje, tarnaujančioje išeivijai ir teikiančioje pagalbą Lietuvai.

Lietuvių fondo igaliojimas, šeimų paprašytas, rūpinosi šiais reikalais. Daytona Beach lietuvių telkinio šeima parodė gražų solidarumą ir savo gausiomis aukomis atsiliepė į šeimų pageidavimą.

Jonas Kapčius.

Tuo būdu Lietuvių fonde a.a. Rimvydas Barūnas įamžintas su 700 dol., o a.a. Jonas Kapčius su 1,025 dol. inaisais.

Visiems aukotojams šeimos ir Lietuvių fondo vadovybė nuoširdžiai dėkoja.

džiai dėkoja. O a.a. Rimvydas ir a.a. Jonas išliks gyvi gyvųjų tarpe, o jų atminimui skirtos tėvynainių aukos tarnaus lietuviškos išlaikymo išeivijoje. Tai gražūs, prasmingi, sektini visuose telkiniuose pavyzdžiai, skaudžių, liūdnu įvykių metu.

(Igal.)

• Draugo fondas užtikrina dienraščio gyvybę ateinančiom kartom.

Marytė Newsom dalina LF balionus šv. Kazimiero lit. mokykloje kovo 12 d. M. Newsom yra šios mokyklos vedėja.

PASIENYJE AUGS MEDŽIAI

Marijampolės rajono užmojklinių istaigų centras kartu su miesto miškų urėdija balandžio 16 d. nutarė organizuoti medelių sodinimo akciją. Medeliai buvo sodinami netoli Kalvarijos, Lietuvos ir Lenkijos pasienyje.

Medeliais pasirūpino urėdija, miesto gyventojai bei moksleiviai.

City Center GT-International

PLB IR LIETUVOS KULTŪROS MINISTERIJOS PAVEDIMU OFICIALI KELIONIŲ AGENTŪRA TVARKYTI IR KOORDINUOTI KELIONES Į 1994 DAINŲ ŠVENTĘ LIETUVOJE.

KAINOS Į DAINŲ ŠVENTĘ IŠ SEKANČIŲ MIESTŲ

ATLANTA \$990.00	BOSTON \$890.00	CHICAGO \$950.00
DALLAS \$1050.00	HOUSTON \$1050.00	LOS ANGELES \$1150.00
MIAMI \$995.00	NEW YORK \$890.00	WASHINGTON, D.C. \$890.00

RIBOTOS SKAIČIUS VIETŲ IŠ VISŲ MIESTŲ: birželio 30, liepos 2, liepos 3, liepos 5

GRĮŽIMAS: liepos 17, liepos 19, liepos 20, liepos 22, liepos 24, ar jūsų pasirinkta data.

EKSKURSIJOS SU PILNU APTARNAVIMU... Apžiūrėkite visas tris Pabaltijo respublikas su „Draugo“ kelione... National Geographic Society maršrutu, pasirinkite iš mūsų populiarų 7, 10 ir 14 dienų maršrutų Lietuvoje.

TURISTINIS PATARNAVIMAS:

- Automobilų nuomavimas
- Viešbučių užsakymas įvairiuose Lietuvos miestuose
- Pasitikimas aerouoste
- Tarp miestiniai pervažiavimai

IR VISA TAI IŠIMTINAI SAVOMIS, MŪSŲ FIRMOS TARNAUTOJŲ PASLAUGOMIS

Mūsų Vilniaus raštinė — jūsų paslaugoms!

KELIONĖS IŠ LIETUVOS: rašome savo raštinėje Vilniuje kompiuterine sistema bilietus į visus pasaulio kraštus. Bilietų apmokėjimas gali būti Lietuvoje arba Amerikoje — kaina nesiskiria. Rašome LUFTHANSA, SAS, FINNAIR bilietus ir netrukus galėsime pasiūlyti bilietus amerikietiškomis aviakompanijomis.

Mūsų personalas Vilniuje greitai sutvarko tranzitines Vokietijos vizas keliautojams ir padeda pasirošti Amerikos vizos dokumentų pridavimui, organizuoja ekskursijas į Ameriką bei Meksiką, konsultuoja ir rezervuoja viešbučius užsienyje.

PROFESIONALIAI IR TVARKINGAI APTARNAUSIME ABIEJOSE ATLANTO PUSĖSE.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
9525 SOUTH 79TH AVENUE
HICKORY HILLS, ILLINOIS
60457

TELEFONAI: (708) 430-7272
TELEFAX: (708) 430-5783

American Society
of Travel Agents

City Center GT-International
GEDIMINO PROSPEKTAS NR. 37
VILNIUS, LIETUVA

TELEFONAI: (370) 2-223-147
2-223-154
TELEFAX (370) 2-223-149

CLASSIFIED GUIDE

FOR RENT

BUTAI PENSININKAMS, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje. Nek. Pr. Marijos seserų priežiūroje. Pasinaudokite progą: kreiptis: Villa Maria, P.O. Box 155 Thompson, CT 06277.

MISCELLANEOUS

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS.

[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Moteris iš Lietuvos ieško bet kokio darbo. Nori būtinai gyventi kartu. Kalba liet., rusiškai, lenkiškai. Skambinti 312-778-8595.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterinis FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

Century 21 KMECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER 284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataršaus. Įkainavimas veltui.

LEMONT, IL PARDUODAMI
6 medžiais apaugę sklypai
149' x 270' dydžio.
Kreiptis: tel. 312-233-1815.
Kalbėti angliškai.

SAVININKAS PARDUODA
namą: 4 mieg. 2 vonios, oro vėsinimas, įrengtas rūsys; 2 auto. garažas, įvairūs priedai.

Namas atviras apžiūrai gegužės 15 d.
1 v. p.p. - 5 v. p.p.
6749 S. Kostner Ave.
Tel. 312-767-1097

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

NUO DUSIOS IKI TIBERIO I d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 443 psl.	\$10.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO II d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 428 psl.	\$10.00
KAZYS BIZAUSKAS, monografija. Pranas Zundė. 323 psl.	\$12.00
KELIONĖ Į NEŽINIĄ, atsiminimai. Bronius Juodelis. 188 psl.	\$5.00
LAISKAI MYLIMOSIOMS. Juozas Lukša-Daumantas. 247 psl.	\$12.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1919-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	\$15.00
IŠEIVIO DALIA, atsiminimai. Juozas Kapočinskas. 254 psl.	\$10.00
VILEIŠIAI, trijų brolių darbai tautai. Antanas Kučys. 624 psl.	\$27.00
RAŠTAI II tomas. Jonas Aistis. 454 psl.	\$15.00
LAIKAS IR ĮVYKIAI, atsiminimai. Kazys Karuža. 430 psl.	\$10.00
AŽUOLŲ RANDAI, Sibirian tremtinės atsiminimai. Antanina Garmutė. 127 psl.	\$6.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIOJE. Anglų-liet. kalbomis. Danutė Bindokienė. 364 psl.	\$15.00
LIETUVIŲ KALBA IR TAUTA AMŽIŲ BŪVYJE. Dr. Petras Jonikas. 454 psl.	\$20.00
GROŽIO AKIVAIZDOJE, novelės. Andrius Norimas. 207 psl.	\$10.00

Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau vis tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo, išsiuntimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

KAIMO VAIKAI

Paskutiniu laiku, padėdami Lietuvai ir jos žmonėms, mes visi esame labai atsargūs ir stengiamės, kad ta pagalba nueitų ten ir tiems, kuriems ją skiriame. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, veikiantis prie JAV LB Socialinių reikalų tarybos, gauna labai daug pagalbos prašymų. Jie visi atidžiai peržiūrimi ir paskui labai smulkiai patikrinami Lietuvoje. O šelpiamus vaikus Lietuvoje paskui nuolat tikrina Gražina Landsbergienė su savo komite- tu. Kai kada į tas keliones važiuoja ir pats Vyt. Landsbergis.

Kun. A. Saulaitis, SJ, prieš kurį laiką grįžęs iš Lietuvos, parvežė sąrašą Kaimo vaikų. Tame sąrašė buvo apie 50 šeimų, kurios susidėjo iš tėvo, mamos ar senelių, kurie augina nuo aštuonių iki dešimt vaikų. Visi jie buvo iš Lietuvos kaimo. Susisiekiame su to sąrašo autoriais: tai „Valstiečių laikraščio“ labdaros fondo „Kaimo vaikai“ žmonės. Kalbėjome su laikraščio redaktorium Jonu Švoba, o paskui gavome ilgą laišką iš Reginos Švobienės, „Kaimo vaikai“ fondo organizatorės, informuojančios apie laikraštį ir fondą.

Laiške rašoma: „Valstiečių laikraštis“ skirtas kaimui, turintis Lietuvoje daugiausia prenumeratorių. Šiuo metu laikraštį skaito 116,000 Lietuvos skaitytojų. Laikraštis nepriklausantis jokiai partijai, savarankiškas, patriotinės krypties, pasisakantis už atskirumą nuo Rusijos, už kolchozų panaikinimą, lietuvių kultūros atgaivinimą.

Lietuvos kaimas iš sovietinio lagerio išėjo labai nuskurdintas materialiai, o dar labiau dvasiniai. Penkiasdešimt metų kolchozino režimo padarė savo. Kaimo šiuo metu gyvenančius žmones galima būtų suskirstyti į tris pagrindines grupes. Viena grupė sudaryta darbingumo ir noro ūkininkauti nepraradę, tačiau jau senstėjusieji senieji valstiečiai, kurie išlaikė mūsų senos agrarinės kultūros daly. Tai mūsų dabartinio kaimo pamatas. Tačiau jų yra ne per daugiausia, dalis seni bei ligoti, ant savo pečių pakėlę pokario ir tremties sunkumus. Kitą grupę sudaro buvę komunistinio režimo statybiniai, kolchozų pirmininkai, specialistai, partiniai sekretoriai, apsirūpinę materialiai, nepasimetantys ir dabartiniame kaime. Tačiau apie jų morale, dvasinį lygį neverta ir kalbėti. Tai žmonės, kuriems nėra nieko šventa ir kurie dabar masiškai grobsto buvusių kolchozų turtą. Didele grupė kaime sudaro vadinamieji kaimo „umpėnai“ (varguomenė), kurie kolchoziniais metais buvo praprinti negalvoti, dirbti, ką nurodo vadovai, besąlygiškai paklusti, vogti, gerti, gyventi tik šia

diena. Tai nuskurdusi, prisigėrusi, degradavusi, besitrunkanti iš vienos vietos į kitą kaimo žmonių dalis, neturinti savo giminės, nuosavybės. Pakeisti šių žmonių jau neįmanoma ir tik laikas išgydys šią skaudžią Lietuvos žaizdą. Tačiau problema yra ta, kad šiose šeimose (jeigu galima pavadinti šeimomis) auga vaikai. Auga jie faktiškai beglobiai, dažnai badaujantys, be ateities. Šiais vaikais niekas nesirūpina. Vyriausybės pagalbos jie negauna. Jeigu ir skiriama minimali pašalpa (17 litų mėnesiui), tai ją dažniausiai prageria gimdytojai. Labdaringos organizacijos kaimo vaikų irgi beveik nepasiekia. Tai, matyt, sąlygoja informacijos trūkumas ir tolimi užkampiai, kuriuose šie vaikai gyvena. Beveik visos realios informacijos trūkumai labdaringos organizacijos apsiriboja pagalba internatuose ir vaikų namuose gyvenantiems vaikams. Mūsų minėta didelė kaimo vaikų dalis, kurią mes turime vadinti kaimo ateitimi, lieka pamiršta, kadangi jie auga lyg ir šeimose. Bet ar galima pavadinti šeima tėvus, kurie užkyla vaikams namuose savaitei, o patys išeina girtuokliauti! Daug tokių šeimų, kur motina suluošina savo vaiką dar kūdikį, arba kur 2-3 metų vaikui vienintelis maistas būna išgertuvų likučiai, kol išsekęs vaikas pakliūva į ligoninę ir ten auga, niekieno nepasigendamas ištisus mėnesius. Tokie ir panašūs faktai paskatino sukurti fondą „Kaimo vaikai“. Jo tikslas padėti giliausiame kaime gyvenantiems vaikams, ir svarbiausia – padėti jiems tiesiogiai, o ne per apylinkes ar mokyklas, nes paprastai tokia labdara šių vargšų vaikų nepasiekia. Fondo lėšas sudaro tik „Valstiečių laikraščio“ paskirti pinigai, kurie atlieka nuo laikraščio leidimo. Dr. A. Grinkus iš Vokietijos paaugojo 500 DM ir rašytojas K. Saja pervedė honorarą už savo pjesę, kuri buvo išspausdinta „Valstiečių laikraestyje“. Fondas „Kaimo vaikai“, kiek leidžia jų kuklios lėšos, šelpia vargingų šeimų vaikus, stengiasi juos apmokyti, kad jie galėtų lankyti mokyklą, skiria jiems po 1 litą į dieną už maistą mokyklose (dažnai jiems tai būna vienintelis maistas), veža vaikus gydyti į ligonines ir sanatorijas, stengiasi organizuoti kaimuose verslo punktus, kur vaikai būtų mokomi jau visai baigiamų pamiršti amatų, reikalingų kaimui, stengiasi išsiųsti paauglius padirbėti pas ūkininkus užsienyje, kur jie ne tik užsidirbtų šiek tiek pinigų, bet ir išmokyti normaliai dirbti, ieško globėjų našlaičiams. Visus šiuos darbus riboja trūkumas lėšų.

1. Visų pirma mes suprato- me, kad bet kokia labdara daugeliui degradavusių šeimų yra beprasmė. Vaikus reikia gelbėti nuo jų pačių tėvų. Vieninte-

lis kelias yra globos nameliai vaikų gyvenamose vietose, kur jie, per daug nenutolę nuo savo tėvų, galėtų augti normaliose sąlygose. Organizuodami tokius namelius, bandom įtraukti į šį darbą vietinius kunigus, ieškom bendros kalbos su savivaldybėmis. Mums tai sekasi labai sunkiai. Daugelis savivaldybių tiems reikalams lėšų visai neskiria. Kartais sunku rasti patalpų tokiems globos nameliams. Tokių namelių Lietuvoje jau yra keletas, įkurtų gerų žmonių iniciatyva. „Kaimo vaikai“ fondo didžiausias rūpestis šiuo metu yra kurti panašius vaikų globos namelius.

2. Kita problema – kaimo pagaliai. Kaime šiuo metu yra didelis darbų trūkumas ir retas kuris paauglys gali gauti darbo. Sprendžiant tą problemą fondas bando organizuoti verslų punktus. Tai sekasi sunkiai, viską riboja lėšos. Šiuo metu veikia tik vienas – audimo mokyimo punktas Švenčionių rajone, kur sena kaimo audėja B. Martin- kienė senomis tradicinėmis staklėmis moko austi kaimo vaikus.

Fondas turi daug problemų, bet turi daug gerų žmonių, norinčių padėti vargšams kaimo vaikams. Fondas turi ir vieną privalumą: jis priklauso laikraš- čiai, o kovojant su vietine valdžia, kurią sudaro buvę partiniai funkcionieriai, tai labai vertinga.

Kadangi mūsų gautuose sąrašuose radome šeimas, kurios neturi tėvo/motinos arba šeimos galva – netekėjusi moteris, buvo gautas toks paaiškinimas:

„Netekėjusių motinų klausimas, deja, mūsų kaime nena- ujeta. Yra kaimų, kur visos netekėjusios mergaitės turi po 5-6 vaikus. Tačiau vaikai dėl to nekalti ir stengiamės jiems padėti. O dėl tėvų tose šeimose, galime tiek pasakyti, jeigu jie buvo, tai šiuo metu arba pabėgę, arba mirę, arba sėdi kalėjime. Kai kur vaikus augina močiutės, tos gerosios, šviesiosios kaimo močiutės, auginančios savo alkoholiškų vaikų vaikus“.

Yra ir labai graži, šviesių pragiedrulių Lietuvos kaime: tai šeimos, užauginusios arba dar auginančios savo vaikus, paimančios auginti giminių, kaimynų našlaičius ar skriaudžiamus vaikus. Doros motinos savo kaime ar apylinkėje steigia globos namelius skriaudžia- miem vaikams padėti, juos pri- ima ir augina. Kunigai, klebo- nai prie savo parapijų steigia vaikų namus ir globoja naš- laičius.

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas ieško kelių ir būdų padėti tiems Lietuvos vaikams ir žmonėms, kuriems pagalba yra labiausia reikalinga. Jis stengiasi teikti tą pagalbą ten, kur ji padarytų didžiausią gerą Lietuvos žmonėms ir Lietuvos atečiai.

Birutė Jasaitienė

VIEŅIŠI SENELIAI GRĮŽTA Į GIMTUOSIUS KAIMUS

Lietuvoje pradėta įgyvendinti senelių globos įstaigų decen- tralizacijos programa. Sovieti- niais metais buvo pastatyta visai Lietuvai dešimt didžiulių pensionatų ir likę vieniši sene- liai būdavo vežami į juos toli nuo savo gimtojo kaimo, savo parapijos, netgi savo rajono. Ir bijodavo žmonės tų tolimų, sve- timų namų, kaip tremties, ka- lėjimų juos vadindavo.

1991 m. buvo priimtas vyriausybės nutarimas, įpareigojantis savivaldybes senelių globos na- mus steigti mažose gyvenvietė- se. Į šią programą įsijungė ir bažnyčia, ir katalikiška organi- zacija „Caritas“. Panaudojant įvairius senus pastatus, juose dabar steigiamos prieglaudos dešimčiai – dvidešimčiai senų žmonių. Didelę paramą teikia Maltos ordino pagalbos tarnyba iš Vokietijos, kitų užsienio šalių labdaringos organizacijos.

Sugrįžę į savo gimtuosius kraštus, vieniši seneliai tarsi atjaunėja. Tie, kuriems leidžia

sveikata ir jėgos, prie parapiji- nių senelių namų darželius susi- kasa, sodus prižiūri, daržovių vaisių užsiaugina. Čia juos lan- ko kaimynai, lauktuvių – ska- nesnio maisto, šviežio pieno, kiaušinių atneša, o per didžia- sias šventes ir visai turtingą vaišių stalą padengia, vienišų žmonių senatvės dalį praskai- drindami. Aplanko ir vietinių mokyklų mokinukai – padeda pasitvarkyti, kokį koncertėlį surengia. Ypač džiaugiasi tais nedideliais globos namais sene- liai dar ir dėl to, kad gali nueiti pasimelsti į tą pačią bažny- čią, kur visą gyvenimą vaikš- čiodavo.

Lietuvos bažnyčių klebonai, bendradarbiaudami su savival- dybėmis ir labdaros organizaci- jomis, yra pasiryžę tokius nedi- delius senelių globos namus įsteigti visose parapijose, nes jų dar trūksta. Dar 2,700 vienišų Lietuvos senelių tebegyvena toli nuo savo gimtųjų kaimų.

A.†A.

VALERIJA BANKAUSKIENEI

mirus, dukrą DANGUOLĘ, žentą PETRĄ GRIGANAVIČIUS ir seserį LEOKADIJĄ, svainį JUOŽĄ ŽVYNIUS su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Vanda ir Antanas Gruzdziai
Ramutė Krivienė
Ona ir Jonas Pupininkai

Mūsų brangiai draugei

A.†A.

VALERIJA BANKAUSKIENEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame dukterį DANGUOLĘ su vyru PETRU GRIGANAVIČIUM, seserį LEOKADIJĄ su vyru JUOŽU ŽVYNIU ir anūko ŠARŪNO šeimą.

Kartu pergyvename šį sunkų skausmą.

Katarina ir Jonas Pečkaičiai

A.†A.

VALEI BANKAUSKIENEI

baigus žemiškąją kelionę, dukrai DANGUOLEI ir žentui PETRUI GRIGANAVIČIAMS, dukterėnui ŠARŪNUI ir jo šeimai, velionės seseriai LEOKADIJAI ir jos vyru JUOŽUI ŽVYNIAMS, reiškiamo nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Mėta ir Kazys Linkai
Nerija ir Romas Kasparai

A.†A.

VLADISLAVAI KOVALČIUKIENEI

mirus, jos dukrai VIRGINIJAI, žentui VYTAUTUI KUPCIKEVIČIAMS, anūkams RITAI ir ALGIRDUI su jų šeimomis ir visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės jų skausmu.

Alberta Kunickienė
Vita ir Mykolas Steck

Mūsų Mielai Narei

A.†A.

JADVYGAI EDNAI ŠMULKŠTIENEI

mirus, giliam liūdesy likusį vyrą dr. ALBINĄ, dukrą VALERIJĄ ir sūnų dr. ANDRIU su šeimomis, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kar- tu liūdime.

Philadelphijos Ateitininkai

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1994 m. gegužės mėn. 12 d.

5

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. balandžio mėn. 20 d. Swanholm Nursing and Rehabilitation Center mirė mano mylimas vyras

A.†A.

PRANAS BALUTA

Gimė Lietuvoje, Kretingoje 1913 m. spalio mėn. 10 d. Pradžioje gyveno Rochester N.Y., vėliau persikėlė į Floridą. Amerikoje išgyveno 44 metus. Priklausė Lietuvių Fondui, BALF'ui, Lietuvių Bendruomenei ir Pensininkų drau- gijai.

Liko liūdesyje žmona Bronė ir velionio dukterėčios: Ilona Piteris su šeima, CA, Nijolė Pierce su šeima Rochester, N.Y., Jūlytė Tracaneli Prancūzijoje ir daug giminių Lietuvoje.

Po iškilmingų šv. Mišių Holy Name of Jesus bažnyčioje, kurios įvyko š.m. balandžio mėn. 23 d. 11:30 val. ryto, kūnas buvo sudegintas. Velionio palaikai buvo patalpinti All Faiths Cemetery, 2600 Gaudy Blvd. mauzoliejuje š.m. gegužės mėn. 5 d.

Išėkis ramybėje, mielas Praneli, mes Tavęs labai pasigendame.

Nuliūdę lieka: žmona ir dukterėčios.

Mylimai Motinai

A.†A.

VALERIJA BANKAUSKIENEI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą dukrai DAN- GUOLEI, žentui PETRUI GRIGANAVIČIAMS, anūkui ŠARŪNUI su šeima, seseriai LEOKADIJAI, svainiui JUOŽUI ŽVYNIAMS ir visiems giminėms.

Marija, Vytautas su šeima,
Juozas Graužiniai

A.†A.

VALERIJA BANKAUSKIENEI

baigus šią žemiškąją kelionę, liūdesy likusius, dukterį DANGUOLĘ, žentą PETRĄ, anuką ŠARŪNĄ su šeima, sesutę LELIĄ ir JUOŽĄ ŽVYNIUS giliai užjaučiame:

Julija Adienė
Elena ir Mečys Krasauskai
Bronė ir Albertas Kremeriai
Roma ir Viktoras Masčiai
Martytė Miklienė
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Dana ir Jurgis Švedai

Anapus Saulės, pas Dievą Tėvą į Jo Namus iškeliavo

A.†A.

VALERIJA BANKAUSKIENEI

Liūdesy likusius: seserį LELE ir JUOŽĄ ŽVYNIUS bei jų šeimas, taip pat velionės dukterį ir vyrą GRIGANAVIČIUS, vaikaitį ŠARŪNĄ su šeima, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu pergyvename skau- džią Netektį.

Genovaitė Modestienė
Algirdas ir Eduardas Modestai
su šeimomis

Tesiils!

A.†A.

VALERIJA BANKAUSKIENEI

Amžinybėje. Gilią užuojautą reiškiamo dukrai DAN- GUOLEI ir žentui PETRUI GRIGANAVIČIAMS, anūkui ŠARŪNUI ir jo šeimai bei visiems giminėms ir artimiesiems.

Ina ir Jonas Kasiai

Jo mylimai Motinai

A.†A.

REGINAI STAKAUSKIENEI

mirus, savo draugą, antrakaimietį ROMĄ STA- KAUSKĄ nuoširdžiai užjaučia

Antras Kaimas

Švenčionių rajono, Rieškutėnų kaimo fondo „Kaimo vaikai“ – sena kaimo audėja Bronė Martinkėnienė moko vaikus audimo meno.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Lietuvos Vyčių 36 kuopos nariai prašomi dalyvauti gegužinėse pamaldose gegužės 16 d., 6:30 val. vak. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje (Brighton Park). Po pamaldų bus kuopos susirinkimas parapijos salėje.

Stasė Vaišvilienė ilgėsiams laikui išvyko į Lietuvą, kur lankys Montessori auklėtojų klases, kurios šią vasarą ruošiasi trijų savaitių kursams Vilniuje. Baigusios dvejų metų kursus ir atlikusios reikalaujamus darbus, gaus Montessori auklėtojų diplomus. Birželio mėnesį prie kursų vedimo prisidės dar keturios Montessori auklėtojos iš Amerikos.

Dana Stankaitytė, Dalia Eidukaitė-Fanelli, Lijana Kopūstaitė, Algirdas Brazis, Jonas Vaznelis, Algimantas Barniškis, Tadas Rūta išpildys komp. Vlado Jakubėno vokalinį solo kūrinį šio kompozitoriaus minėjimo koncerte. Programa įvyks gegužės 15 d., 3 val. p.p. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Taip pat pasirodys mišrus kvartetas, kamerinis choras ir pianistas Manigirdas Motekaitis.

Brighton Parko LB apylinkės pirm. Salomėja Daulienė ir Standard Federal banko prez. Dovydas Mackevičius.

x Šv. Mišios už a.a. Violetos Karosaitės sielą, minint jos 5 metų mirties sukaktį, o taip pat už a.a. Vytautą ir Oną Karosaus bus gegužės 15 d. 11:15 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome pasimelsti. (sk)

x Dainininkų Arvydo ir Jūratis Vileinskų koncertas PLC, Lemonte gegužės 15 d., sekmadienį, 12 val. tuoj po šv. Mišių, Centro didžiojoje salėje. Klausytojus pavaišinsime kava ir namie keptais pyragaičiais. Kviečia PLC renginių komitetas. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuomimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)

x TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. Siunčiame automobilius. Pinigai pervejami doleriais. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

Gegužinės pamaldos – Marijos litanija, palaiminimas Šv. Sakramentu, gražios giesmės – Lietuvoje gegužės mėnesio vakarais į bažnyčias sutraukdavo žmonės iš arti ir toliau. Tai buvo graži ir branginama tradicija, be abejo, prisidėjusi prie Marijos Žemės epiteto Lietuvai sukūrimo. Gyvenant toli nuo tėvynės, nedaug yra lietuviškų parapijų, kuriose gegužės mėnesio vakarais skamba giedama Marijos litanija. Esame laimingi, tokią vieną parapiją turėdami Čikagoje – Šv. M. Marijos Gimimo, Marquette Parke. Kiekviena savaitės dieną, 6:30 val. vak. visuomenė kviečiama į lietuviškas gegužines pamaldas. Pasinaudokime šia proga, skiepykime ir savo vaikams tą gražią lietuvišką gegužinių pamaldų tradiciją.

Lietuvos Vyčių 112 kuopos susirinkimas įvyks antradienį, gegužės 17 d., 7:30 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Kai kuriems kuopos nariams bus suteiktas I ir II Vyčio laipsnis. Visi kviečiami šiam susirinkime dalyvauti. Po susirinkimo – vaišės.

x Prez. Antano Smetonos 120 m. gimimo ir 50 m. mirties sukaktį minėjimo programoje: paskaitininkas inž. Jonas Jurkūnas, solistė Audronė Gaižiūnienė, pianistas Antanas Smetona, akomp. Ričardas Sokas, programos pranešėja Daiva Meilienė. Minėjimas įvyks gegužės 29 d. 2 val. p.p. Balzeko muziejaus Gintaro salėje. Rengia: A. L. Tautinė sąjunga Čikagoje. (sk)

x Lithuanian Mercy Lift nuosirdžiai dėkoja poniai Jadvygai Penėlylienei už velykinius margučius, kurios LML nariai padovanojo JAV kongresmenams ir senatoriams Washington viešnagės metu. (sk)

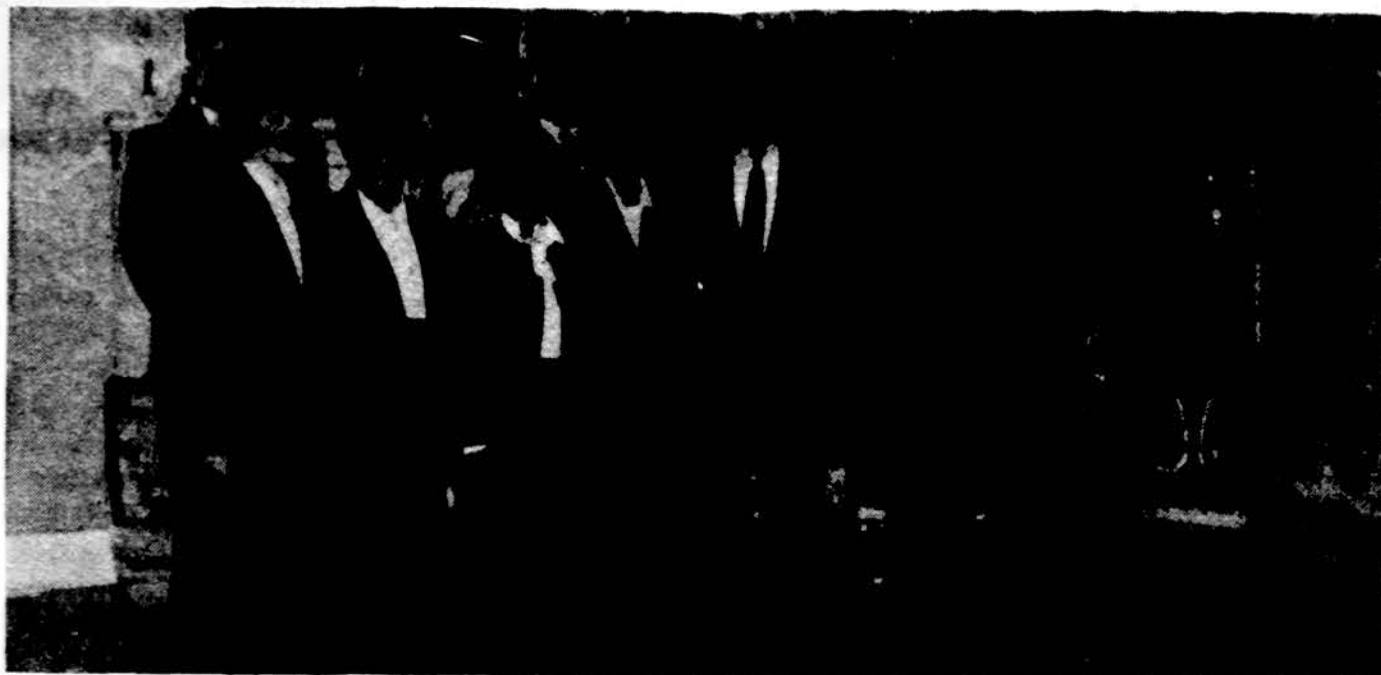
x Carol Colburn, „Šarūno Marčiulionio vaikų fondo“ išdėtininkė-sekretorė atsiuntė „Saulutei“, Lietuvos našlaičių globos būreliui, \$250 pirmų metų paramai Jurbarko mergytei, kurios šeimoje yra trys invalidai. Carol pasižadėjo parama tęsti trejus metus. Ačiū! „Saulutei“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. TAX ID #36-3003339. (sk)

Auka steigiamam „Draugo“ paramos fondui – yra lietuviškas laidas ateities kartoms.

Cekius rašyti:

DRAUGAS FOUNDATION
4545 W. 63rd St., Chicago, IL, 60629

Aukos yra nurašomos nuo Federalinio mokesčio.

Lithuanian Mercy Lift nariai Lietuvos ambasadoje Vašingtone. Iš kairės: Petras Jokubauskas, Lidija Ringienė, Birutė Vindašienė, Viligailė Lendraitienė, Aušrinė Karaitytė, Jurgis Lendraitis (LML pirm.), Marytė Nemickienė, ambasadorius Alfonsas Eidintas, Virginija Jokubauskienė, Marytė Utz ir Sigutė Jakstonytė.

LIETUVIŲ STANDARD FEDERAL BANKAS

Standard Federal bankas Brighton Parke yra gera užveja daugiau negu pinigų taupymo atveju. Banko prezidentas Dovydas Mackevičius yra mums draugiškas ir visuomet palankus. Jis yra šio banko steigėjas, iš Lietuvos atvykęs, Justino Mackevičiaus, vaikaitis. Dovydas Mackevičius savo lietuvišką kilmę kasmet pademonstruoja ypač Lietuvos Nepriklausomybės šventėje. Todėl Vasario 16-tosios proga į banką atsilankę taupytojai būna vaišinami, o pati aplinka dvelkia lietuviška nuotaika. Čia tuo laiku kasmet būna išstatyta vienokia ar kitokia lietuvių liaudies meno parodėlė, patraukianti kiekvieno kliento akį.

Banko vadovybė remia ir mūsų tautines bei kultūrinės apraiškas. Ar tai Lietuvių operos, ar tautinių šokių ir dainų šventės, ar bet kokio didesnio masto renginio programoje visuomet rasi Standard Federal banko plačiai išplėstus sparnus su gražiais sveikinimais.

Tačiau ne tik didieji renginiai randa čia atgarsį, bet ir mažesnės mūsų organizacijos nebūna užmirštos, jeigu jos yra šios institucijos narės. Žodžiu, lietuviai jaučiasi šaliai po Standard Federal banko sparnais, o tie sparnai dabar jau siekia vis tolimesnes vietas su lietuvių telkiniais. Taigi lietuviai ne tik Brighton Parke gali rasti gera ir draugišką bei saugią užveją, bet visur, kur tik įkurta Standard Federal banko šaka.

Salomėja Daulienė

Pedagoginio lituanistikos instituto absolventams diplomų išeikimas įvyks šį seštantą, gegužės 14 d. 7 val. vakare (ne kaip skelbta V.11 „Drauge“ 6:30 v.) Jaunimo centro didžiojoje salėje. Buvę instituto studentai, lektoriai ir rėmėjai maloniai kviečiami atsilankyti.

Visuomenė kviečiama dalyvauti „Antro kaimo“ pastatymuose, kurie vyks gegužės 21-22 d. Playhouse salėje, o birželio 11-12 d. Lemonte, Pasaulio lietuvių centre.

x Stasys Povilaitis, estrados dainininkas, visus negalėjusius dalyvauti jo koncerte, arba mėgstančius pašokti, kviečia į pramogines šokių muzikos vakarus gegužės 6 ir 14 d. 10 val. vakaro, Playhouse, 2515 W. 69 St., Chicago. (sk)

x Parduodame bilietus kelionėms į Lietuvą ir į visus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinti: T. Lesnauškienei, TravelCentre, Ltd., tel. 708-526-0773. (sk)

x Gydymo kabinetui reikalinga tarnautoja: atsakyti telefonus, tvarkyti kartoteką, išrašyti sąskaitas. Išmokysime. Kreiptis: Linn Walsh, 312-436-7700. (sk)

„LAIŠKAI LIETUVIAMS“ ŽURNALO ŠVENTĖ

Pavasariškai skaisčiai gegužės 1 d. „Laiškų lietuviams“ skaitytojai, rėmėjai ir mecenatai vėl susirinko į metinę šio populiaraus žurnalo šventę, kuri kasmet užbaigiamas „Laiškų lietuviams“ straipsnių konkursas.

Po šv. Mišių, kurias aukėjo kun. K. Trimakas, svečiai rinkosi į pavasario žiedais išpuostą Jaunimo centro salę. Su nuotaikingu poeto Kazio Binkio posmu pavasariui, „Laiškų“ šventę pradėjo programos vedėja Nijolė Užubalienė, pakviesdama žurnalo redaktorių kun. J. Vaišni, SJ, pasakoti apie šių metų konkursą, kuris prašoko visas redaktorius ir red. kolektyvo viltis: buvo gauti net 103 straipsniai! Raštingiausi pasirodė Lietuvos lietuviai, atsiuntę jaunimo grupėi 20 straipsnių, o suaugusiųjų – 83. Iš JAV konkurse dalyvavo, deja, tik 4, ir vienas iš Italijos.

Konkurso tema – 10 Dievo Isakymų – buvo dėkinga, nes apie kiekvieną jų galima tikrai daug pasakyti. Ir redaktoriams, ir vertinimo komisijai (A.M. Jurkutė, J. Masilionis, N. Užubalienė) nuomone, buvo ryškūs konkurso dalyvių noras išskirti skaudžiausias kasdienybės negetoves, kurios taip vėsliai auga sulaužytu Dievo Isakymų griuvėsiuose. Gauta daugiausia straipsnių, gvildenančių įsakymo „Nežudyk!“ svarbą.

Vertinimo komisijos sekretorė A. M. Jurkutė pranešė laimėtojus: suaugusiųjų grupėje I premija – A. Kamantienė iš Downers Grove, IL, ir Dijanai Končienė iš Obelių; jaunimo grupėje I premija – Aurimui Šukui, Kauno Jėzuitų gimnazijos auklėtiniui, rašyt. Bitės Viliamaitės sūnui. Gaila, kad tik viena Aldona Kamantienė galėjo šventėje dalyvauti ir pasiimti premiją už tikrai puikiai,

Čikagos ateitininkų metinė šventė sekmadienį, gegužės 15 d., vyks Ateitininkų namuose, Lemonte. Pradžią – 12:15 val. p.p. tuoj po 11-tos val. Mišių Palaiminto Jurgio Matulio koplyčioje. Bus akademinė, o taip pat ir moksleivių atliekama meninė programa. Po programos visi kviečiami pabendrauti prie suneštinių vaišių stalo.

Agota Matuliokienė, gyv. Čikagoje, kilusi iš Tauragės apskr., Girininkų kaimo, šiuo metu labai sunkiai serga ir yra savo dukters namuose. Ji jau sulaukusi 101 metų amžiaus – pernai „Drauge“ prel. Juozas Prunskis aprašė A. Matuliokienės šimtąjį gimtadienį. Tai turbūt seniausia lietuvė, gyvenanti užsienyje.

Los Angeles Dramos sambūris atvyksta į Čikagą ir gegužės 21-22 d. Jaunimo centre atliks Algirdo Landsbergio pjesę „Vėgas gluosniuose“. Rengia Margutis. Visi kviečiami atsilankyti.

išsamiai parašytą straipsnį „Dievas aš – kito nėra“.

Oficialiąją dalį baigė kun. J. Vaišnys, SJ, padėkodamas „Laiškų lietuviams“ talkininkams, be kurių nuosirdžios pagalbos nebūtų įmanoma surengti šio tradicinio vakaro: pagrindiniams „talkos rato sukečiams“ A. Ramanauskienei, A. Likanderienei, R. Andrijauskienei, S. Plenienei, P. Masilionienei, J. Ivašauskienei, A. Lietuvninkienei, Z. Žilevičienei, N. Užubalienei, A. Valavičiui, A. Dirgelai, J. Paroniui, O. Norvilienėi, R. Bartasiūniui.

Meninę dalį atliko sol. Algimantas Barniškis, ne kartą gražiai pasirodęs įvairiuose renginiuose, padainuodamas nuotaikingas A. Raudonikio dainas: „Tėvyne“, „Prisimink“, „Meilės aidas“, taip pat Indros harmonizuotą liaudies dainą „Aš bernužis“ ir ariją iš Verdi operos „Simon Boccanegra“. Jam akompanavo muz. Anicetas Arminas.

Dainoms nuskambėjus, svečius rimuotomis aktualijomis juokino Vladas Vijeikis, čikagiečiams pažįstamas „Tauro Rago“ kapelmeisteris.

Kun. A. Paliokui, SJ, sukalbėjus maldą prieš vakariene, svečiai vaišinosi skaniais Onos Norvilienės gamintais valgiais, džiaugdamiesi ir turtiniais laimėjimais.

Kaip ir kasmet, būsimam „Laiškų lietuviams“ straipsnių konkursui mecenatų nestokojo: su 300 dol. atėjo dr. B. Kasakaitienė ir su 150 dol. nuolatine žurnalo rėmėja bei mecenatė Stefania Rudokienė. Netrukio ir šimtininkai: V. M. Momkai, S. A. Jelioniai, B. V. Jankauskai, A. Lauraitis, O. Pranckevičiūtė, Vanda Prunskienė, B. Morkūnienė.

„Laiškai lietuviams“ žurnalas per ilgą metų eilę išvarė gilia vagą JAV lietuvių kultūros dirvoje. Tik istorija įvertins ir pasvers šio kultūrinio-religinio žurnalo įnašą lietuvių išlaikymui svetimame krašte. Dieve duok, „Laiškams“ ir jų redaktoriui dar daug sėkmingų, raštingų ir skaitytojais gausių metų!

npj

SUSIPAŽINKIME SU ABITURIENTAIS

Laikas bėga. Amerikoje užaugę, pasidarome Amerikos dalmi. Kalbant trūksta žodžių, o ant popieriaus juos dar sunkiau išlieti. Auginame šeimas ir tikimės, kad savo vaikams į širdis įdiegiam nors dalelę tos meilės tėvynei, to pasididžiavimo Lietuva, kurį mums davė mūsų tėvai.

Dažnai norisi pasiduoti: šeštadienį pamiegoti; i stovyklas zirziančių vaikų nevezti, praleisti sueigas bei susirinkimus ir ramiai, „normaliai“ pagyventi. Bet geriausias jausmas būna, kai iš bręstančių jaunuolių išgirsti „Man smagu būti lietuviui“.

Čia ir pateikiame būrelį jaunuolių, kuriems smagu būti lietuviams. Oficialus abiturientų pristatymas – balius įvyks birželio 4 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

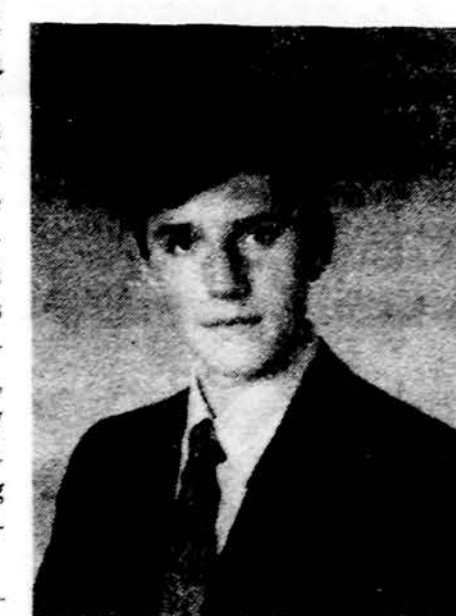
metu Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos kopirmininkė. Laisvalaikio Vilija mėgsta klausyti muzikos, šokti ir pirkinėti (shopping).

Vilija studijuos University of Illinois, Champaign – Urbana.

RIMAS PUTRIUS, Danutės

ir Vytauto Putrių sūnus, baigia Brother Rice gimnaziją, Honor roll mokinis. Aprašytas „Who's Who Among American High School Students“. Baigė Kristijono Donelaičio aukštesniąją mokyklą. Lanko Pedagoginį Lit. Institutą, kuriame šiais metais baigs dvejų metų kursą. Priklauso Kun. A. Lipniūno ateitininkų kuopai, valdyboje dabar eina vicepirmininko pareigas. Taip pat priklauso skautams ir šiuo metu yra Lituanicos tunto, Perkūno draugovės draugininko pavaduotojas. Šoka „Grandies“ tautinių šokių grupėje. Mėgsta vaidinti groti gitara, žaisti tinklinį, slidinėti ir bendrauti su draugais. Studijoms pasirinko inžineriją Northern Illinois universitete.

GYTIS KAZYS VYGANTAS, Mindaugo ir Austės Vygantų sūnus, baigia New Trier gimnaziją. Jis buvo gimnazijos garbės sąrašuose. Yra Illinois State stipendininkas, įrašytas į „Who's Who Among American High School Students“. Gimnazijoje buvo aktyvus mokinis – gimnazijos mokinių tarybos narys. Priklausė „Action“ kat. jaunimo organizacijai ir Amnesty International. Gytis gabus sportininkas. Ketverius metus žaidė New Trier futbolą (soccer) komandoje, 4 m. – La Crosse komandoje, badmintono klasės čempionas. Priklauso Lituanikos sporto klubui.

Gytis baigė Dariaus ir Girėno ir Čikagos Aukšt. Lit. mokyklą. Nuo vaikystės priklausė lietuvių bei Amerikos skautams. Aktyvus ateitininkas. Stulginskio mokslo ateitininkų kuopos išdėtininkas bei pirmininkas. Vasaros laiku stovyklaudavo skautų ir ateitininkų stovyklose. Tris vasaras dirbo jaunučių ateitininkų stovykloje; vasarą dirbo su katalikišku jaunimu Appalacia neturtingųjų apylinkėse.

Gytis mėgsta muziką. Dešimt metų mokėsi skambinti pianinu, groja gitara, priklauso mod. muzikos grupei „Patch“, slidinėja, buriuoja, yra šachmatų mėgėjas ir skulptuotojas.

Gytis studijuos biologinius mokslus Boston College. Ateityje žada studijas tęsti veterinarijos arba medicinos srityje.

Televizijos ir filmų aktorius bei „producer“ Henry Winkler su Eugenijumi Butenu apžiūri š.m. „Antro kaimo“ pastatymo tekstus. Peržiūrėjęs H. Winkler tarė: „Aš nesuprantu nei vieno žodžio!“